

Helsinki, Kööpenhamina, Oslo, Tukholma, 22. heinäkuuta 2008

Nordean osavuosisikatsaus tammi-kesäkuu 2008

Liiketoiminta-alueilla ennätystulos ja liiketoiminta vilkasta

- Tuotot 3 953 miljoonaa euroa (3 830 milj. vuoden 2007 alkupuoliskolla), kasvua 3 %
- Rahoitusmarkkinoiden ailahtelujen ja heikkenemisen vaikutus kokonaistulokseen rajallinen
- Rahoituskate 2 411 miljoonaa euroa (2 047 milj.), kasvua 18 %
- Tulos ennen luottotappioita 1 825 miljoonaa euroa (1 830 milj.)
- Luottotappiot 57 miljoonaa euroa (+41 milj.), luottotappiotaso 0,05 prosenttiyksikköä
- Riskisopeutettu tulos 1 185 miljoonaa euroa (1 197 milj.), laskua 1 %
- Oman pääoman tuotto 16,0 % (19,5 %)
- Osakekohtainen tulos 0,53 euroa (0,58)
- Nordea odottaa riskisopeutetun tuloksen kasvavan noin 5 % vuonna 2008 (vuoden 2008 näkymistä enemmän sivulla 7)

Kasvuhankkeiden tuotto edelleen vahva

- Luotonanto kasvoi 16 %
- Luotonanto yrityksille kasvoi 20 %
- Talletukset lisääntyivät 11 %, säästämisen tilien volyymit kasvoivat 23 %
- Avainasiakkaiden määrä lisääntyi 6 % ja private banking -asiakkaiden määrä 12 %
- Yrityksille annettujen luottojen marginaalit kohenivat
- Asiakslähtöisen pääomamarkkinatoiminnan kasvu oli vahvaa
- New European Markets -toiminnon tulos kasvoi reilusti, luottotappiot pysyivät hyvin alhaisella tasolla
- Tulevaisuuden konttori -hankkeeseen liittyvät tehostamistoimet vapauttivat aikaa palveluneuvotteluihin

"Toimintamme on jatkunut vilkkaana ja liiketoiminta-alueiden tulokset ovat ennätysellisen hyvät rahoitusmarkkinoiden heikkenemisestä ja ailahtelusta huolimatta. Menestyksemme perustuu määrätietoiseen orgaanisen kasvun strategiaan, hajautettuun liiketoimintarakenteeseen ja luottosalkkuun sekä vahvaan varainhankintaan. Kasvuhankkeemme tuottavat edelleen tulosta. Pidämme pitkän aikavälin tunnuslukutavoitteemme ennallaan, vaikka makrotalouden lisääntyvä epävarmuus ja rahoitusmarkkinoiden ailahtelu luovat jonkin verran paineita riskisopeutetun tuloksen kasvulle lyhyellä aikavälillä", sanoo Nordean konsernijohtaja Christian Clausen.

Nordean visiona on olla johtava pohjoismainen pankki, joka luo merkittävää arvoa asiakkailleen ja omistajilleen ja joka on tunnettu osaavasta henkilöstöstään. "Teemme sen mahdolliseksi" - autamme asiakkaitamme pääsemään tavoitteisiinsa tarjoamalla heille laajan valikoiman pankkitoimintaan, varallisuudenhoitoon ja vakuutuksiin liittyviä palveluja. Nordealla on noin 10 miljoonaa asiakasta ja noin 1 300 konttoria. Konserni on johtava Internet-pankkipalveluiden tarjoaja ja sillä on 4,9 miljoonaa verkkopankkiasiakasta. Nordea noteerataan OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa.

Tuloslaskelma

	1-6 ¹	1-6 ¹	Muutos	Q2	Q2 ¹	Muutos	Q1 ¹	Muutos
Miljoonaa euroa	2008	2007	%	2008	2007	%	2008	%
Rahoituskate	2 411	2 047	18	1 230	1 043	18	1 181	4
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	1 013	1 083	-6	518	548	-5	495	5
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	482	629	-23	198	338	-41	284	-30
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	4	19		22	9		-18	
Muut tuotot	43	52	-17	24	19	26	19	26
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	3 953	3 830	3	1 992	1 957	2	1 961	2
Henkilöstökulut	-1 278	-1 177	9	-634	-592	7	-644	-2
Muut kulut	-790	-774	2	-406	-391	4	-384	6
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-60	-49	22	-33	-25	32	-27	22
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-2 128	-2 000	6	-1 073	-1 008	6	-1 055	2
Tulos ennen arvonalentumistappioita	1 825	1 830	0	919	949	-3	906	1
Arvonalentumistappiot luotoista	-57	41		-36	28		-21	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	2		0	1		0	
Liikevoitto	1 768	1 873	-6	883	978	-10	885	0
Tuloverot	-388	-356	9	-190	-162	17	-198	-4
Tilikauden tulos	1 380	1 517	-9	693	816	-15	687	1

¹ Oikaistu, ks. Tilinpäätösperiaatteet liite 1.

Liiketoiminnan volyymit, avaintiedot

	30.6.	30.6.	Muutos	31.3.	Muutos
Miljardia euroa	2008	2007	%	2008	%
Luotot yleisölle	269,9	229,6	18	254,0	6
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	146,8	132,6	11	141,0	4
josta säästötilit	45,1	36,6	23	42,8	5
Hoidossa oleva varallisuus	145,6	164,9	-12	146,8	-1
Vastuuvelka, henkivakuutus	31,4	32,0	-2	31,2	1
Oma pääoma	17,2	15,5	11	17,8	-3
Taseen loppusumma	431,2	375,0	15	411,4	5

Tunnusluvut

	1-6	1-6	Q2	Q2	Q1
	2008	2007	2008	2007	2008
Osakekohtainen tulos ¹ , euroa	0,53	0,58	0,27	0,31	0,26
Osakekohtainen tulos 12 edeltävältä kuukaudelta ¹ , euroa	1,15	1,26	1,15	1,26	1,19
Osakekurssi ² , euroa	8,77	11,62	8,77	11,62	10,26
Osakkeen kokonaistuotto, %	-19,3	5,9	-9,4	0,2	-10,8
Osakekohtainen oma pääoma ² , euroa	6,60	5,98	6,60	5,98	6,83
Liikkeessä olevat osakkeet ² , miljoonaa	2 593	2 589	2 593	2 589	2 593
Liikkeessä olevat osakkeet laimennusvaikutuksen jälkeen ² , miljoonaa	2 595	2 590	2 595	2 590	2 594
Oman pääoman tuotto, %	16,0	19,5	16,2	21,5	15,8
Kulu/tuotto-suhde, %	54	52	54	52	54
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat ² , %	7,0	7,1	7,0	7,1	7,2
Vakavaraisuussuhde ² , %	9,3	9,7	9,3	9,7	9,4
Ensisijaiset omat varat ² , miljoonaa euroa	15 055	13 462	15 055	13 462	14 535
Riskipainotetut saamiset ² , miljardia euroa	214	189	214	189	201
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta) ²	32 995	30 863	32 995	30 863	32 408
Riskisopeutettu tulos, miljoonaa euroa	1 185	1 197	601	621	584
Riskipainotettu tulos, miljoonaa euroa	687	793	351	415	336
Taloudellinen pääoma, miljardia euroa	11,7	10,3	11,7	10,3	11,7
Riskisopeutettu osakekohtainen tulos, euroa	0,46	0,46	0,23	0,24	0,23
Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto, (RAROCAR), %	20,7	24,1	20,5	24,6	20,7

¹ Laimennusvaikutuksen jälkeen.

² Kauden lopussa.

Konserni

Tuottojen vahva kasvu ja vilkas liiketoiminta jatkuivat pohjoismainen pankkitoiminta- sekä yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueilla vuoden 2008 alkupuoliskolla. Liiketoiminta-alueiden tuotot, liikevoitto ja riskisopeutettu tulos olivat vuoden alkupuoliskolla ennätysellisen hyvät. Nordea-konsernin tuotot yhteensä ja tulos ennen arvonalentumistappioita pysyivät vahvoina rahoitusmarkkinoiden ailahtelusta ja heikkenemisestä huolimatta.

Kaikki kasvuhankkeet etenevät suunnitelmien mukaisesti. Rahoituskatteen vahva kasvu jatkui volyymikasvun sekä yrityksille annettujen luottojen marginaalien kasvun tukemana. Myös vilkkaana jatkunut asiakaslähtöinen pääomamarkkinatoiminta kasvatti tuottoja.

Samaan aikaan osakemarkkinoiden heikkous vähensi nettomääräisiä palkkiotuottoja ja korkojen nousu heikensi konsernin varainhallinnan tulosta. Luottomarkkinoiden myllerryksen kielteiset tulosvaikutukset jäivät kuitenkin rajallisiksi.

Tuottojen kasvu vuoden 2008 alkupuoliskolla osoittaa Nordean vahvuuden myös ailahtelevilla markkinoilla. Konsernin laaja asiakaskunta ja vahva orgaanisen kasvun strategia luovat edellytykset menestykselle.

Kulut kasvoivat 6,4 prosenttia eli samaa vauhtia kuin koko vuonna 2007.

Luottosalkun laatu on edelleen vahva. Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli 57 miljoonaa euroa. Luottotappioiden taso oli 0,05 prosenttiyksikköä. Saamiset, joiden arvo on alentunut, olivat bruttomääräisesti 1 478 miljoonaa euroa eli lähes samalla tasolla kuin vuoden 2007 lopussa. Lisäystä oli vain Baltian maissa hyvin matalalta lähtötasolta.

Tulos ennen arvonalentumistappioita pysyi aiemmalla tasollaan ja oli 1 825 miljoonaa euroa. Riskisopeutettu tulos laski prosenttiin 1 185 miljoonaa euroon.

Tuotot

Tuotot yhteensä kasvoivat 3 prosenttia 3 953 miljoonaa euroon. Pohjoismainen pankkitoiminta- ja yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueilla tuotot kasvoivat 10 prosenttia. Rahoituskate nousi 18 prosenttia 2 411 miljoonaa euroon luotonannon ja talletusvolyyymien vahvan kasvun sekä yrityksille annettujen luottojen marginaalien kasvun ansiosta.

Luotot yleisölle kasvoivat 16 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajankohdasta, kun käänteisiä takaisinostosopimuksia ei oteta huomioon. Kun ne otetaan huomioon, luotonanto kokonaisuudessaan kasvoi

18 prosenttia 270 miljardiin euroon. Talletusvolyymit kasvoivat 11 prosenttia 147 miljardiin euroon.

Luottojen kysyntä kasvoi kaikissa Pohjoismaissa useimmilla toimialoilla, mikä näkyi yrityksille annettujen luottojen vahvana kasvuna. Yrityksille annettujen luottojen lisääntyivät 20 prosenttia, kun käänteisiä takaisinostosopimuksia ei oteta huomioon. Tiiviiden asiakassuhteidensa ja vahvan taseensa ansiosta Nordea on pystynyt tukemaan asiakkaitaan rahoitusmarkkinoiden myllerryksessä, kun pääomamarkkinoiden likviditeetti on ollut vähäistä. Asiakkaiden lyhyen ja pitkän aikavälin pääomatarpeet on pystytty täyttämään ja riskit on silti pidetty edelleen tiukasti hallinnassa. Nordea on yleisesti vahvistanut markkina-asemaansa kaikissa neljässä Pohjoismaassa. Markkinaosuudet ovat kasvaneet etenkin Ruotsissa ja Norjassa. Kasvu suurella velkavivulla toteutettavien yritysjärjestelyiden rahoituksessa (leveraged finance) tasaantui vuoden alkupuoliskolla. Yritysiakkailta saadut tuotot kasvoivat 20 prosenttia.

Yrityksille annettujen luottojen marginaalit paranivat vuoden alkupuoliskolla, mikä kuvaa riskien hinnoittelun normalisoitumista. Uusien luottojen marginaalit ovat aiempaa suuremmat, mikä kohentaa vähitellen keskimääräisiä marginaaleja yrityksille annettujen luottojen salkussa.

Henkilöasiakkaille annettujen asuntoluottojen marginaalit pysyivät lähes ennallaan edellisneljänneksen verrattuna. Asuntoluottojen volyymit kasvoivat 11 prosenttia, ja marginaalit ovat vakaantuneet. Luotonanto henkilöasiakkaille kasvoi kaikkiaan 12 prosenttia ja tuotot kasvoivat 2 prosenttia viime vuodesta.

Nordea sai edelleen uutta varallisuutta koroilta kilpailukykyisille säästämisen tileille. Talletusmarginaalit kasvoivat hieman edellisneljänneksestä, mutta jäivät edelleen vuoden 2007 lopun tasosta.

Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella henkilöasiakaskunnan tarjoamien kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen jatkui edelleen menestyksekkäästi. Avainasiakkaiden määrä kasvoi 6 prosenttia. Noin viidennes Nordean uusista avainasiakkaista on kokonaan uusia asiakkaita, mikä osoittaa, että Nordean asiakasohjelma on erittäin houkutteleva.

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella toiminta jatkui vilkkaana vuoden alkupuoliskolla. Tulos oli vahva kaikissa toiminnoissa. Finanssipalveluyritykset-toiminto vahvisti markkina-asemaansa ja sen tuotot pysyivät korkealla tasolla rahoitusmarkkinoiden myllerryksestä huolimatta. Shipping, Oil Services & International -toiminnon tuotot kasvoivat vahvasti kaikissa segmenteissä.

New European Markets -toiminnon liiketoiminta ja orgaaninen kasvu jatkuivat voimakkaana etenkin Puolassa ja Venäjällä. Tuotot kasvoivat 93 prosenttia vuoden 2007 alkupuoliskosta. New European Markets -toiminnon luottovolyymit jatkoivat kasvuaan vuoden 2008 alkupuoliskolla etenkin Venäjällä. Baltian maissa kasvua oli viime vuoden vastaavasta ajankohdasta 60 prosenttia. Vaikka kasvu on nopeaa, siihen on pyritty varovaisuutta noudattaen. Riskienhallinta on konservatiivista ja kasvu perustuu pääosin yrityksille annettuihin luottoihin.

Nettomääräiset palkkiotuotot vähenivät 6 prosenttia 1 013 miljoonaan euroon. Osakemarkkinoiden alamäki heikensi säästämisen tuotteisiin liittyvien palkkiotuottojen kehitystä. Luotonantoon ja maksuliikenteeseen liittyvät palkkiotuotot kasvoivat.

Maksuliikenteeseen liittyvät palkkiotuotot kasvoivat 2 prosenttia 383 miljoonaan euroon. Tähän erään sisältyvät korteista saadut tuotot lisääntyivät 7 prosenttia. Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot kasvoivat edelleen. Niitä kertyi 222 miljoonaa euroa eli 8 prosenttia enemmän kuin vastaavana ajanjaksona viime vuonna. Kasvu oli vahvaa etenkin suuryrityspalveluissa ja Shipping, Oil Services & International -toiminnossa.

Säästämisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot laskivat 16 prosenttia 605 miljoonaan euroon hoidossa olevan varallisuuden pienentymisen ja marginaalien kaventumisen seurauksena. Marginaalit kapenivat osakkeiden negatiivisten tuottojen vuoksi. Lisäksi niihin vaikutti varojen siirto pois tuotteista, joiden marginaalit ovat suuret. Tuottojen vähentymiseen vaikutti myös tapahtumamäärien lasku. Haastavasta markkinatilanteesta huolimatta hoidossa olevan uuden varallisuuden nettomäärä oli vuoden alkupuoliskolla ainoastaan 0,5 miljardia euroa negatiivinen. Vähittäismarkkinoille Pohjoismaissa suunnatuista rahastoista siirrettiin pois nettomääräisesti 2,8 miljardia euroa varallisuutta. Synyn varallisuuden siirtoon pois vähittäismarkkinoille suunnatuista rahastoista oli talletuskorkojen nousu ja asiakkaiden riskinottohalukkuuden väheneminen. Tätä kompensoi reilusti se, että säästämisen tileille saatiin vuoden alkupuoliskolla nettomääräisesti 4,3 miljardia euroa uutta varallisuutta. Yhteisöasiakkailta saatiin uutta hoidossa olevaa varallisuutta nettomääräisesti 1,7 miljardia euroa ja Nordic Private Banking -asiakkailta 1,4 miljardia euroa. Hoidossa oleva varallisuus kokonaisuudessaan väheni 146 miljardiin euroon eli 12 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajankohdasta ja 7 prosenttia vuoden 2007 lopusta.

Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä vähenivät vuoden 2007 alkupuoliskosta 23 prosenttia eli 147 miljoonaa euroa 482 miljoonaan euroon. Liiketoiminta-alueiden nettovoitot käypään arvoon arvostettavista eristä pysyivät lähes ennallaan ja niitä kertyi 538 miljoonaa euroa (562 miljoonaa euroa).

Asiakaslähtöisen pääomamarkkinatoiminnan tulokset olivat edelleen vahvoja ja tapahtumamäärät pysyivät suurina.

Vähennys nettomääräisissä voitoissa käypään arvoon arvostettavista eristä aiheutui ensinnäkin siitä, että noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet nousivat vahvasti vuonna 2007, mukaan lukien OMX-osakkeet. Näiden tuotot olivat tänä vuonna noin 80 miljoonaa euroa pienemmät kuin viime vuoden alkupuoliskolla.

Toinen syy liittyy siihen, että konsernin varainhallinta vähentää konsernin oman pääoman tuoton vaihteluja suojaustoiminnalla. Nordean korkonäkemyksessä perustui toteutunutta korkokehitystä matalampaan korkotasoon. Tämä heikensi nettovoittoja käypään arvoon arvostettavista eristä noin 40 miljoonalla eurolla, kun rahamarkkinoilla oli ailahteluja ja korot nousivat etenkin vuoden toisella neljänneksellä. Samaan aikaan korkotason nousu on kuitenkin vaikuttanut ja vaikuttaa edelleen positiivisesti konsernin rahoituskatteeseen. Tämä näkyy vastaavasti rakenteellisessa korkoriskissä (SIIR), joka oli 244 miljoonaa euroa olettaen, että korot nousisivat yhdellä prosenttiyksiköllä.

Kolmanneksi, luottomarkkinoiden levottomuuden aiheuttamien arvostustappioiden vaikutus nettomääräisiin voittoihin käypään arvoon arvostettavista eristä on pysynyt rajallisena. Se oli vuoden alkupuoliskolla noin 50 miljoonaa euroa, josta noin 20 miljoonaa euroa kohdistuu vuoden toiseen neljännekseen.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta oli 4 miljoonaa euroa, johon sisältyy Eksportfinansin vähemmistöomistuksesta syntynyt 15 miljoonan euron tappio-osuus.

Kulut

Kulut kasvoivat 6 prosenttia 2 128 miljoonaan euroon. Kasvuvauhti oli sama kuin vuonna 2007 huolimatta siitä, että Nordean henkilöstömäärä kasvoi 7 prosenttia edellisvuoden alkupuoliskosta. Lähes puolet kulujen kasvusta aiheutui kasvuhankkeisiin tehdyistä investoinneista. Kasvuhankkeita ovat private banking -toiminnan laajentaminen, investoinnit Euroopan uusille markkinoille (suurimmaksi osaksi Venäjälle) ja toiminnan laajentaminen Ruotsissa.

Henkilöstökulut kasvoivat 9 prosenttia kasvuhankkeisiin tehdyistä investoinneista johtuvan henkilöstömäärän lisääntymisen sekä palkkainflaation vuoksi.

Kulu/tuotto-suhde nousi 54 prosenttiin, kun se vuoden 2007 alkupuoliskolla oli 52 prosenttia.

Luottotappiot

Arvon alentumiskirjausten peruutukset ja aiemmin kirjattujen luottotappioiden palautukset vähenivät viime vuodesta. Uudet arvonalentumiset pysyivät sen sijaan

lähes entisellä maltillisella tasolla. Arvon alentumistappioita kertyi 57 miljoonaa euroa vuoden alkupuoliskolla. Luottotappiotaso oli 0,05 prosenttiyksikköä.

Verot

Efektiivinen veroaste oli vuoden 2008 alkupuoliskolla 22 prosenttia, kun se viime vuoden alkupuoliskolla oli 19 prosenttia. Ero aiheutui lähinnä viimevuotisista positiivisista kertaluonteisista vaikutuksista, jotka liittyivät veroasteen alentamiseen Tanskassa 1. tammikuuta 2007. Efektiivinen veroaste oli alempi kuin 26 prosentin vakioveroaste, mikä vastaa koko vuotta koskevaa arviota.

Tulos

Tulos laski 9 prosenttia 1 380 miljoonaan euroon arvon alentumistappioiden muutoksen ja viime vuotta korkeamman efektiivisen veroasteen seurauksena. Tulos vastaa 16,0 prosentin oman pääoman tuottoa. Osakekohtainen tulos oli 0,53 euroa.

Riskisopeutettu tulos

Riskisopeutettu tulos laski vuoden 2007 alkupuoliskosta 1 prosentin 1 185 miljoonaan euroon. Liiketoiminta-alueiden riskisopeutettu tulos kasvoi 5 prosenttia.

Vuoden 2008 toinen neljännes

Liiketoiminta-alueiden tuotot, liikevoitto ja riskisopeutettu tulos olivat toisella neljänneksellä kaikkien aikojen parhaat.

Konsernin tuotot kasvoivat 2 prosenttia vuoden 2007 toisesta neljänneksestä, jolloin markkinaolosuhteet olivat poikkeuksellisen suotuisat. Tulos ennen arvon alentumistappioita laski 3 prosenttia verrattuna vuoden 2007 toiseen neljännekseen. Edellisneljännekseen verrattuna tulos ennen arvon alentumistappioita kuitenkin koheni.

Tuotot

Tuotot yhteensä olivat 1 992 miljoonaa euroa. Kasvua oli 2 prosenttia vuoden 2007 toisesta neljänneksestä. Rahoituskate nousi 18 prosenttia 1 230 miljoonaan euroon. Luotot yleisölle kasvoivat 16 prosenttia, kun käänteisiä takaisinostosopimuksia ei oteta huomioon. Volyymikasvu jatkui vahvana kaikissa segmenteissä. Nordea on hyötynyt suhteellisen vahvasta asemastaan markkinoilla ja vahvistanut markkina-asemaansa tärkeimmissä asiakassegmenteissä erityisesti suuryrityspalveluissa. Yrityksille annettujen luottojen marginaalit kasvoivat ja talletusmarginaalit paranivat markkinakorkojen nousun myötä. Keskimääräiset luottomarginaalit kohenivat hieman edellisneljänneksestä ja luotonanto kasvoi 4 prosenttia, kun käänteisiä takaisinostosopimuksia ei oteta huomioon.

Nettomääräisiä palkkiotuottoja oli 518 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia vähemmän kuin viime vuoden toisella

neljänneksellä. Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot kasvoivat 13 prosenttia ja niitä kertyi 120 miljoonaa euroa. Säästämisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot laskivat kokonaisuudessaan 16 prosenttia 302 miljoonaan euroon, kun hoidossa oleva varallisuus pieneni, tapahtumamäärät vähenivät ja varallisuutta siirrettiin pois korkeamarginaalisista tuotteista. Ensimmäisellä neljänneksellä uuden varallisuuden nettomäärä oli negatiivinen, mutta toisella neljänneksellä uutta varallisuutta saatiin nettomääräisesti 0,5 miljardia euroa. Palkkiotuotot maksuliikenteestä vähenivät 2 prosenttia 192 miljoonaan euroon. Vuoden 2008 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 5 prosenttia.

Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä vähenivät vuoden 2007 toisesta neljänneksestä 41 prosenttia 198 miljoonaan euroon. Vähennys aiheutui suurimmaksi osaksi varainhallinnan tuloksen heikkenemisestä, johon osaltaan vaikutti osakkeiden vahva kehitys vertailuajanjaksolla sekä korkotason nousun vaikutus tänä vuonna. Myös luottomarkkinoiden myllerryksen kielteinen vaikutus vähensi voittoja käypään arvoon arvostettavista eristä.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta kasvoi vuoden 2007 toisen neljänneksen 9 miljoonasta eurosta 22 miljoonaan euroon, josta 8 miljoonaa euroa liittyy Eksportfinansin vähemmistöomistukseen.

Kulut

Kulut kasvoivat viime vuoden toisesta neljänneksestä 6 prosenttia 1 073 miljoonaan euroon.

Henkilöstökulut kasvoivat 7 prosenttia 634 miljoonaan euroon, ja muut kulut kasvoivat 4 prosenttia 406 miljoonaan euroon kasvuhankkeisiin tehtyjen investointien seurauksena.

Luottotappiot

Arvon alentumistappioita kertyi toisella neljänneksellä 36 miljoonaa euroa. Luottotappiotaso oli 0,06 prosenttiyksikköä. Edellisvuoden vastaavalla neljänneksellä arvon alentumistappioiden määrä oli 28 miljoonaa euroa positiivinen. Lisäys johtuu siitä, että uusia arvon alentumisia oli hieman edellisvuotta enemmän ja arvon alentumisten peruutuksia ja aiemmin kirjattujen luottotappioiden palautuksia oli vähemmän. Uusia arvon alentumisia kirjattiin kuitenkin hiukan vähemmän kuin vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä.

Toisen neljänneksen arvon alentumisiin sisältyy Baltian maihin kohdistuva 10 miljoonan euron saatavaryhmäkohtainen arvon alentumiskirjaus. Baltian maihin kohdistuvat saatavaryhmäkohtaiset arvon alentumiskirjaukset olivat toisen neljänneksen lopussa 90 miljoonaa euroa. Saatavakohtaisiin arvon alentumisiin liittyvä luottotappiotaso oli

0,1 prosenttiyksikköä Baltian maissa toisella neljänneksellä.

Verot

Efektiivinen veroaste oli toisella neljänneksellä 22 prosenttia, kun se viime vuoden toisella neljänneksellä oli 17 prosenttia. Suurin syy muutokseen oli viime vuonna Tanskassa toteutettu veroasteen alennus, joka vaikutti lukuihin vuoden alusta lähtien.

Tulos

Tulos laski vuoden 2007 toiseen neljännekseen verrattuna 15 prosenttia 693 miljoonaan euroon arvon alentumistappioiden muutoksen ja verokulujen nousun myötä.

Nordean varainhankinta

Nordea pystyi toisella neljänneksellä hoitamaan varainhankintaansa tavanomaiseen tapaan, sillä Nordealla on hyvä maine, sen luottoluokitus on AA- ja sen likviditeetin hallinta on konservatiivista. Lisäksi konsernin rahoitus pohja on vahva ja hyvin hajautettu ja henkilöasiakkaiden talletuskanta on vakaa.

Luotonannon suhde talletuksiin oli kesäkuun lopussa vakuudelliset luotot mukaan lukien 133 prosenttia ja ilman vakuudellisia luottoja 184 prosenttia.

Pitkäaikaisen rahoituksen kustannusten yleinen nousu, joka nähtiin kansainvälisillä markkinoilla vuoden toisella neljänneksellä, kompensoituu laajalti luottosalkun uudelleenhinnoittelun kautta.

Nordea laski toisella neljänneksellä liikkeeseen 1,5 miljardin euron euromääräisen vakuudellisen joukkolainan, jonka juoksuaika on 3 vuotta. Hinta oli 11 korkopistettä yli koronvaihtosopimuskäyrän (mid swap +11 bp) ja lainan merkitsijöinä oli monipuolinen joukko sijoittajia. Nordea laski liikkeeseen myös 2,5 miljardin euron euromääräisen vaihtuvakorkoisen etuoikeutetun vakuudettoman joukkolainan, jonka juoksuaika on 2 vuotta ja jonka hinta oli 43 korkopistettä yli koronvaihtosopimuskäyrän (mid swap +43 bp). Liikkeeseenlaskun menestys eurooppalaisilla pitkäaikaisen rahoituksen markkinoilla vallinneissa vaikeissa olosuhteissa on osoitus sijoittajien luottamuksesta Nordeaa ja sen taseen laatua kohtaan.

Luottosalkku

Luotonanto kasvoi viime vuoden vastaavasta ajankohdasta 16 prosenttia, kun käänteisiä takaisinostosopimuksia ei oteta huomioon. Kun ne otetaan huomioon, luotonanto kasvoi 18 prosenttia ja oli 270 miljardia euroa. Yrityksille annettujen luottojen osuus oli 56 prosenttia. Baltian maihin annettujen luottojen osuus konsernin luotonannosta oli 2,5 prosenttia.

Laajalle hajautetun luottosalkun laatu pysyi hyvänä. Millään sektorilla ei ole nähty merkkejä luottojen laadun olennaisesta muutoksesta vuoden alun tilanteeseen verrattuna.

Konsernin saamiset, joiden arvo on alentunut, kasvoivat vain 3 prosenttia ja niitä oli kesäkuun 2008 lopussa 1 478 miljoonaa euroa, kun niitä joulukuun 2007 lopussa oli 1 432 miljoonaa euroa. Kasvu liittyy Baltian maihin, joissa näiden saamisten bruttomäärä kasvoi 29 miljoonasta eurosta 80 miljoonaan euroon. Baltian maihin kohdistettuja saatavaryhmäkohtaisia arvon alentumiskirjauksia (90 miljoonaa euroa) on siis enemmän kuin saamisia, joiden arvo on alentunut. Odotettujen arvon alentumisten valossa nykyisten Baltian maihin kohdistuvien arvon alentumiskirjausten arvioidaan olevan riittävät lähitulevaisuutta varten.

Nettomääräisten saamisten, joiden arvo on alentunut, suhde luotonantoon (saatavakohtaisten arvon alentumiskirjausten jälkeen) oli 0,31 prosenttia eli samalla tasolla kuin vuoden 2007 lopussa. Baltian maissa vastaava suhdeluku oli kesäkuun lopussa 1,01 prosenttia ja vuoden 2007 lopussa 0,31 prosenttia.

Markkinariski

Nordean kaupankäynti- ja sijoitustoiminnan kokonaisriskit olivat kesäkuun lopussa hieman suuremmat kuin vuoden 2007 lopussa. Value at Risk -analyysillä (VaR) mitattu korkoriski oli 96 miljoonaa euroa ja osakeriski 11 miljoonaa euroa. Luottomarginaaliriski oli 21 miljoonaa euroa ja valuuttariski 5 miljoonaa euroa. VaR:lla mitattu kokonaisriski oli 82 miljoonaa euroa ja siihen sisältyi 38 prosentin hajautusvaikutus. Hyödykeriski oli 7 miljoonaa euroa.

Nordean VaR-mallia muutettiin toisella neljänneksellä aiempaa konservatiivisempaan suuntaan nykyisten ailahtelevien markkinaolojen takia. Tämän seurauksena VaR-luvut ovat 20–40 prosenttia aiemman mallin mukaan laskettuja lukuja korkeammat.

Korollisia arvopapereita ja valtionlainoja oli kesäkuun lopussa 47 miljardia euroa. Summasta 19 miljardia euroa liittyi henkivakuutustoimintaan, noin 24 miljardia euroa konsernin varainhallinnan hallinnoimiin likviditeettipuskureihin ja loput Marketsin kaupankäyntisalkkuun.

Vain pieni osa Nordean kaikista korollisista arvopapereista arvostetaan mallien avulla markkinahintaan, kuten käy ilmi liitteestä 6 sivulla 41.

Pääoma ja pääoman hallinta

Nordean riskipainotetut saamiset olivat kesäkuun lopussa 190 miljardia euroa ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 176 miljardia euroa ja edellisneljänneksen lopussa

176 miljardia euroa. Muutos aiheutui lähinnä volyymikasvusta. Siirtymäsäännösten mukaan laskettuna riskipainotetut saamiset kasvoivat edellisvuoden toisesta neljänneksestä 25 miljardilla eurolla 214 miljardiin euroon.

Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin oli ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista 7,9 prosenttia ja vakavaraisuussuhde 10,5 prosenttia. Siirtymäsäännösten mukaan laskettuna ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin oli 7,0 prosenttia ja vakavaraisuussuhde 9,3 prosenttia.

Nordea jatkaa vuonna 2008 prosessia, jossa se hakee hyväksyntää käyttöä sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRB) vähittäisvastuuryhmiin liittyvän luottoriskin laskemiseksi. Riskipainotettujen saamisten odotetaan vähenevän 10–12 prosenttia, kun hyväksyntä saadaan.

Nordea katsoo pääomarakenteensa olevan vahva, kun otetaan huomioon tämänhetkinen vakavaraisuuspääoma, vahva tulos myös haastavissa markkinaoloissa, sisäisten luottoluokitusmallien käyttöönoton eteneminen sekä uuden vakavaraisuusdirektiivin mukaisten pilari 2 -säännösten vaikutukset. Nordea ei aio toteuttaa omien osakkeiden hankintaohjelmia lyhyellä aikavälillä. Uudet vakavaraisuuslukuja koskevat tavoitteet julkistetaan myöhemmin tänä vuonna.

Taloudellinen pääoma kasvoi 14 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajankohdasta ja oli 11,7 miljardia euroa. Pääosa kasvusta aiheutui luottovolyyymeista. Ensimmäisen neljänneksen loppuun verrattuna taloudellinen pääoma pysyi entisellä tasollaan.

Nordean osake

Nordean osakekurssi laski OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä toisen neljänneksen aikana 96,3 Ruotsin kruunusta 83,1 Ruotsin kruunuun. Osakkeen kokonaistuotto oli vuoden 2008 alkupuoliskolla -19,3 prosenttia. Nordea oli 5. sijalla 20 pankista koostuvassa vertailuryhmässä, jossa osakkeen kokonaistuotto oli keskimäärin -30 prosenttia.

Pohjoismaisen arvopaperikeskuksen (NCS D) osakkeiden myynti

Nordea on myynyt 24,82 prosentin omistuksensa NCS D Holding AB:ssä (pohjoismainen arvopaperikeskus Nordic Central Securities Depository) Euroclear plc:lle.

Nordea uskoo, että kauppa tukee meneillään olevaa arvopaperikeskusten yhdentymistä. NCS D:hen kuuluvat entiset Ruotsin arvopaperikeskus VPC AB ja Suomen arvopaperikeskus APK Oy. Euroclear on johtava toimija kotimaisilla ja kansainvälisillä arvopaperimarkkinoilla, joten se on ihanteellinen kumppani NCS D:lle.

Kauppa edellyttää vielä viranomaisten hyväksyntää ja Nordea odottaa saavansa siitä noin 90 miljoonan euron myyntivoiton vuoden 2008 kolmannella neljänneksellä.

Konsernin organisaatio 1. kesäkuuta 2008 lähtien

Nordean organisaatiota uudistettiin 1. kesäkuuta 2008 konsernin toimintamallin mukaisesti.

Asiakaslähtöisyyden ja paikallisuuden vahvistamiseksi sekä tiimityön lisäämiseksi kuhunkin Pohjoismaahan on nimitetty pankkitoiminnan johtaja, joka vastaa asiakassuhteista ja raportoi pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen johtajalle.

Tuotekehityksen ja -prosessien tehostamiseksi on perustettu uusi tuotealue pääomamarkkinat ja säästäminen.

Lisäksi on perustettu uusi toiminto nimeltä pankkituotteet ja konsernitoiminnot, jonka tehtävänä on varmistaa tuotteiden, teknisten ratkaisujen ja palvelutoimintojen korkea laatu ja tehokkuus.

Näkymät vuonna 2008

Merkit kansainvälisen talouskasvun hidastumisesta erityisesti Yhdysvalloissa ja suuressa osassa Eurooppaa ovat yhä selvempiä. Pohjoismaiden taloudet ovat toistaiseksi pärjänneet suhteellisen hyvin kansainvälisen kasvun hidastuessa, mutta epävarmuus on vähitellen lisääntynyt.

Nordean luotonannon odotetaan kasvavan tämän vuoden jäljellä olevilla neljänneksillä hieman tähänastista hitaammin. Kasvu on kuitenkin edelleen hyvällä tasolla. Yrityksille annettujen luottojen marginaalien odotetaan kohenevan edelleen.

Kansainvälisiä osakemarkkinoita koskevat ennusteet ovat edelleen negatiivisia. Siksi Nordea ei usko palkkiotuottojen paranevan merkittävästi keskipitkällä aikavälillä.

Nordean näkymiin liittyvä epävarmuus on kasvanut pohjoismaisen makrotalouden kasvunäkymiin ja osakemarkkinoiden kehitykseen liittyvän epävarmuuden sekä rahoitusmarkkinoiden ailahtelujen myötä. Nordea odottaa edelleen, että asiakasliiketoiminnan tulos kehittyy suunnitelmien mukaan.

Nordea on aiemmin ilmoittanut odottavansa riskisopeutetun tuloksen kasvavan 5–10 prosenttia. Kasvun odotetaan nyt olevan noin 5 prosenttia, kun NCS D:n omistusosuudesta saatua myyntivoittoa ei oteta huomioon. Rahoitusmarkkinoiden kehitys kuitenkin määrää, kasvaako konsernin riskisopeutettu tulos jonkin verran yli vai alle 5 prosenttia.

Kulujen odotetaan kasvavan vuonna 2008 jonkin verran enemmän kuin vuonna 2007.

Luottosalkun laatu on edelleen vahva. Saamiset, joiden arvo on alentunut, ovat lisääntyneet vain Baltian maissa aiemmalta matalalta tasoltaan. Nordea odottaa vuoden

2008 jälkipuoliskolta kertyvän jonkin verran enemmän nettomääräisiä luottotappioita kuin vuoden alkupuoliskolta.

Neljännesvuosittainen kehitys

	Q2	Q1	Q4	Q3	Q2	1-6	1-6
Miljoonaa euroa	2008	2008	2007*	2007	2007	2008	2007
Rahoituskate	1 230	1 181	1 143	1 092	1 043	2 411	2 047
Palkkiotuotot ja -kulut, netto (liite 1)	518	495	526	531	548	1 013	1 083
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	198	284	316	264	338	482	629
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	22	-18	12	10	9	4	19
Muut tuotot	24	19	25	17	19	43	52
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	1 992	1 961	2 022	1 914	1 957	3 953	3 830
Hallintokulut (liite 2):							
Henkilöstökulut	-634	-644	-615	-596	-592	-1 278	-1 177
Muut kulut	-406	-384	-429	-372	-391	-790	-774
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-33	-27	-29	-25	-25	-60	-49
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-1 073	-1 055	-1 073	-993	-1 008	-2 128	-2 000
Tulos ennen arvonalentumistappioita	919	906	949	921	949	1 825	1 830
Arvonalentumistappiot luotoista	-36	-21	6	13	28	-57	41
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	3	-2	1	0	2
Liikevoitto	883	885	958	932	978	1 768	1 873
Tuloverot	-190	-198	-194	-171	-162	-388	-356
Tilikauden tulos	693	687	764	761	816	1 380	1 517
Osakekohtainen tulos ¹ , euroa	0,27	0,26	0,33	0,29	0,31	0,53	0,58
Osakekohtainen tulos 12 edeltävältä kuukaudelta ¹ , euroa	1,15	1,19	1,20	1,21	1,26	1,15	1,26
	Q2	Q1	Q4	Q3	Q2	1-6	1-6
	2008	2008	2007	2007	2007	2008	2007
Liite 1 Palkkiotuotot ja -kulut, miljoonaa euroa							
Varallisuudenhoito	141	146	192	182	196	287	388
Henkivakuutus	70	67	74	63	67	137	133
Arvopaperivälitys	63	54	59	65	68	117	136
Säilytyspalvelut	18	24	19	19	20	42	41
Talletukset	10	12	10	9	9	22	18
Säästämiseen liittyvät palkkiotuotot yhteensä	302	303	354	338	360	605	716
Maksuliikenne	106	104	111	108	107	210	215
Kortit	86	87	89	92	88	173	161
Maksuihin liittyvät palkkiotuotot yhteensä	192	191	200	200	195	383	376
Luotonanto	85	68	49	70	71	153	139
Takaukset ja dokumenttimaksut	35	34	34	35	35	69	67
Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot yhteensä	120	102	83	105	106	222	206
Muut palkkiotuotot	53	48	40	40	39	101	76
Palkkiotuotot	667	644	677	683	700	1 311	1 374
Henkivakuutus	-17	-20	-17	-15	-15	-37	-36
Maksuliikenne	-73	-67	-81	-69	-65	-140	-120
Muut palkkiokulut	-59	-62	-53	-68	-72	-121	-135
Palkkiokulut	-149	-149	-151	-152	-152	-298	-291
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	518	495	526	531	548	1 013	1 083
	Q2	Q1	Q4	Q3	Q2	1-6	1-6
	2008	2008	2007	2007	2007	2008	2007
Liite 2 Hallintokulut, miljoonaa euroa							
Henkilöstökulut	634	644	615	596	592	1 278	1 177
josta tulosperusteiset palkkiot	53	64	63	44	55	117	112
Tietotekniikkakulut ²	135	130	150	138	126	265	250
Markkinointikulut	30	25	35	17	29	55	52
Posti-, puhelin- ja toimistokulut	50	53	52	41	51	103	104
Vuokra- ja kiinteistökulut	94	89	96	86	84	183	169
Muut	97	87	96	90	101	184	199
Kulut	1 040	1 028	1 044	968	983	2 068	1 951

¹ Laimennusvaikutuksen jälkeen.² Sisältää tietotekniikka- ja huoltokulut sekä konsulttien palkkiot. Kokonaisuudessaan tietotekniikkakulut (mukaan lukien henkilöstö- ja muut vastaavat kulut, pois lukien henkivakuutus toiminnan tietotekniikkakulut, olivat 154 miljoonaa euroa vuoden 2008 toisella neljänneksellä (vuoden 2007 toisella neljänneksellä 160 miljoonaa euroa).

* Vertailun helpottamiseksi vuoden 2007 viimeisen neljänneksen luvuista on jätetty pois Suomen talletussuojajärjestelmästä saatu 120 miljoonan euron palautus. Tämä erä on raportoitu erässä "Muut tuotot" tuloslaskelmassa, joka on esitetty sivulla 32.

	Asiakastoiminnot						Muut				Konserni					
	Pohjoismainen pankkitoiminta		Yhteisö-asiakkaat ja kv. pankkitoiminta		Muut asiakastoiminnot		Asiakastoiminnot yhteensä		Muutos	Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot		Konserni-toiminnot ja eliminoinnit		Nordea-konserni		
	1-6	1-6	1-6	1-6	1-6	1-6	1-6	1-6		1-6	1-6	1-6	1-6	1-6	1-6	1-6
Miljoonaa euroa	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	%	2008	2007	2008	2007	2008	2007	%
Asiakasvastaulliset yksiköt	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	%	2008	2007	2008	2007	2008	2007	%
Rahoituskate	1 993	1 754	286	183	34	30	2 313	1 967	18	59	45	39	35	2 411	2 047	18
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	839	913	147	130	80	88	1 066	1 131	-6	-1	-5	-52	-43	1 013	1 083	-6
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	271	223	119	101	148	238	538	562	-4	-37	65	-19	2	482	629	-23
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	15	12	-14	3	0	0	1	15	-93	0	4	3	0	4	19	-79
Muut tuotot	19	23	3	3	2	6	24	32	-25	0	20	19	0	43	52	-17
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	3 137	2 925	541	420	264	362	3 942	3 707	6	21	129	-10	-6	3 953	3 830	3
Henkilöstökulut	-586	-561	-95	-61	-240	-220	-921	-842	9	-21	-20	-336	-315	-1 278	-1 177	9
Muut kulut	-952	-907	-134	-118	2	4	-1 084	-1 021	6	-51	-55	345	302	-790	-774	2
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-17	-9	-4	-4	-4	-4	-25	-17	47	0	0	-35	-32	-60	-49	22
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-1 555	-1 477	-233	-183	-242	-220	-2 030	-1 880	8	-72	-75	-26	-45	-2 128	-2 000	6
<i>josta edelleen kohdistetut erät</i>	<i>-737</i>	<i>-703</i>	<i>-89</i>	<i>-83</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-826</i>	<i>-786</i>	<i>5</i>	<i>-44</i>	<i>-48</i>	<i>870</i>	<i>834</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
Arvonalentumistappiot luotoista	-28	75	-20	-34	0	0	-48	41		0	0	-9	0	-57	41	
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	2	0	2	
Liikevoitto	1 554	1 523	288	203	22	142	1 864	1 868	0	-51	54	-45	-49	1 768	1 873	-6
Tase, miljardia euroa																
Luotot yleisölle	221	195	29	21	18	11	268	227	18	0	0			270	230	18
Muut varat	27	23	9	8	36	37	72	68	6	11	14			161	145	11
Vastaavaa yhteensä	248	218	38	29	54	48	340	295	15	11	14			431	375	15
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	116	103	26	25	8	7	150	135	11	0	0			147	133	11
Muut velat	124	108	11	3	45	40	180	151	19	11	14			267	226	18
Velat yhteensä	240	211	37	28	53	47	330	286	15	11	14			414	359	15
Oma pääoma	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0			17	16	11
Vastattavaa yhteensä	240	211	37	28	53	47	330	286	15	11	14			431	375	15
Taloudellinen pääoma	8	7	1	1	1	1	10	9	13	0	0			12	10	14
Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto, (RAROCAR), %	25	27	34	42										21	24	
Muut segmenttiraportoinnin erät																
Investoinnit, miljoonaa euroa	6	20	14	5	1	3	21	28		0	0			156	99	

Pohjoismainen pankkitoiminta

- **Tuotot kasvoivat 8 prosenttia**
- **Luotto- ja talletusvolyyymien kasvuprosentit olivat kaksinumeroisia**
- **Yritysassiakkaiden toiminta oli vilkasta ja luottomarginaalit kasvoivat**

Nordean pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella on 8,8 miljoonaa henkilöasiakasta, joista 6,8 miljoonaa on mukana asiakasohjelmissa, ja 600 000 aktiivista yritysasiakasta. Liiketoimintaa harjoitetaan neljässä Pohjoismaassa.

Liiketoiminta

Sekä yritys- että henkilöasiakkaisiin liittyvä liiketoiminta kehittyi edelleen vahvasti vuoden 2008 toisella neljänneksellä. Kasvu oli Nordean tiiviisiin asiakassuhteisiin perustuvan strategian ja asiakasohjelman tarjoamien ristiinmyyntimahdollisuuksien ansiota. Laajat palveluneuvottelut ovat tärkeitä pyrittäessä tunnistamaan asiakkaisiin liittyvää myyntipotentiaalia.

Pankkitoiminta, Tanska

Positiivinen kehitys jatkui vuoden toisella neljänneksellä sekä yritys- että henkilöasiakassegmenteissä. Luottojen ja talletusten kasvu oli tasapainoista.

Yrityksille annettujen luottojen marginaalit kasvoivat markkinatilanteen muutoksen seurauksena. Tämä on tuonut riskien hinnoittelun lähemmäksi normaalisuoraa. Marginaalit olivat toisella neljänneksellä kahden vuoden takaisella tasolla. Luotonanto yrityksille kasvoi 10 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta. Riskienhallinnan tuotteiden myynti kasvoi edelleen huomattavasti. Nordean markkina-asema Tanskassa vahvistui toisella neljänneksellä erityisesti kannattavimmissa yritysasiakassegmenteissä, joihin saatiin suhteellisen paljon uusia asiakkaita.

Henkilöasiakkaisiin kohdistuvan toiminnan proaktiivisuutta lisättiin edelleen suunnitelmien mukaisesti, ja laajojen palveluneuvottelujen määrä kasvoi 20 prosenttia. Säästämisen tuotteet kärsivät yhä heikoista osakemarkkinoista. Kiristyneeseen kilpailuun tällä osa-alueella vastattiin onnistuneesti laajentamalla tuotevalikoimaa. Säästämisen tilien volyymit kasvoivat voimakkaasti. Markkinaosuus asuntoluotoista jatkoi kasvuaan Tanskassa.

Tuotot kasvoivat Tanskassa 11 prosenttia. Tähän vaikutti merkittävästi yrityksille annettujen luottojen marginaalien sekä luotto- ja talletusvolyyymien kasvu.

Kulut yhteensä lisääntyivät 4 prosenttia vuoden 2007 toiseen neljännekseen verrattuna. Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli edelleen vähäinen, mikä kuvastaa luottosalkun konservatiivista riskiprofiilia.

Pankkitoiminta, Suomi

Asiakastoiminnot vilkastuivat Suomessa merkittävästi vuoden 2008 toisella neljänneksellä.

Yrityksille annettujen luottojen volyymikasvu perustui vahvoihin asiakassuhteisiin suuryrityspalvelut-yksikön palvelemien tärkeimpien suomalaisten yritysasiakkaitten kanssa. Uusien luottojen marginaalit ovat kasvaneet tasaisesti. Yritysasiakkaille tarjottavat riskienhallinnan tuotteet ja palvelut kasvattivat nettovoittoja käypään arvoon arvostettavista eristä.

Korttiyhteistyö Stockmannin kanssa on ollut menestyksekkästä. Toisen neljänneksen lopussa Nordea oli myöntänyt 274 000 uutta Stockmann-sopimukseen liittyvää luottokorttia. Markkinoille on tuotu uusia talletustuotteita ja muita sijoitustuotteita, esimerkiksi KorkeExtra-tili, joka tuotiin markkinoille toukokuussa. Tuotteet on otettu hyvin vastaan. Varoja siirrettiin edelleen pois sijoitusrahastoista, mutta tahti oli hiukan aiempaa hiljaisempi. Säästämisen tileille saadut varat kasvoivat voimakkaasti.

Nordean markkinaosuus henkilöasiakkaille annetuista luotoista oli Suomessa samalla tasolla kuin ensimmäisen neljänneksen lopussa. Vuoden takaisin lukuihin verrattuna markkinaosuus kuitenkin heikkeni hieman. Uusien asuntoluottojen marginaalit kapenivat hiukan ensimmäisen neljänneksen lopusta. Asuntolainamarkkinoiden kasvu on heikentynyt vain hieman, ja asuntoluottojen volyymit kasvoivat 10 prosenttia vuoden 2007 toiseen neljännekseen verrattuna.

Tuotot kasvoivat Suomessa 2 prosenttia vuoden 2007 toiseen neljännekseen verrattuna. Rahoituskate kasvoi 7 prosenttia, mutta säästämisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot vähenivät merkittävästi. Rahoituskatteen kasvun taustalla oli pääasiassa luotto- ja talletusvolyyymien vahva kasvu.

Kulut kasvoivat 1 prosentin. Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli edelleen vähäinen.

Pankkitoiminta, Norja

Nordea vahvisti markkina-asemaansa Norjassa toisella neljänneksellä. Yritysasiakkaitten tapaamisten ja henkilöasiakkaitten laajojen palveluneuvottelujen määrällä mitattuna toiminta vilkastui ensimmäiseen neljännekseen verrattuna. Tavoitteena oli toteuttaa Nordean tiiviisiin asiakassuhteisiin perustuvaa strategiaa ja hyödyntää ristiinmyyntimahdollisuuksia.

Luotonanto yrityksille kasvoi 21 prosenttia vuoden 2007 toiseen neljännekseen verrattuna. Kasvu oli erityisen voimakasta kannattavimmissa yritysasiakassegmenteissä. Markkinaosuus yrityksille annetuista luotoista kasvoi Norjassa toisella neljänneksellä. Myös yrityksille annettujen luottojen marginaalit kasvoivat, mikä paransi tuottoja huomattavasti.

Henkilöasiakkaille annettujen luottojen volyymit kasvoivat samaan tahtiin markkinoiden kanssa. Markkinaosuus pysyikin vakaana toisella neljänneksellä. Säästämisen tilien korot nostettiin houkuttelevalle tasolle, ja volyymit kasvoivat 17 prosenttia vuoden 2007 toiseen neljännekseen verrattuna. Markkinaosuus talletuksista on kasvussa.

Avainasiakkailta ei enää peritä maksuja verkkopankin käytöstä ja korttitapahtumista. Ristiinmyynnin lisäämistä henkilöasiakkaille suunnitellaan lähineljänneksen aikana.

Tuotot kasvoivat Norjassa 17 prosenttia vuoden 2007 toisesta neljänneksestä. Tuottoja kasvatti yrityksille annettujen luottojen marginaalien ja henkilöasiakkaitten käyttelytilien talletusmarginaalien nousu.

Kulut yhteensä lisääntyivät 5 prosenttia vuoden 2007 toiseen neljännekseen verrattuna. Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli niukasti positiivinen.

Pankkitoiminta, Ruotsi

Sekä yritys- että henkilöasiakkaisiin liittyvä liiketoiminta kehittyi edelleen vahvasti vuoden 2008 toisella neljänneksellä.

Luottovolyymit kasvoivat Ruotsissa 17 prosenttia ja talletusvolyymit 11 prosenttia vuoden 2007 vastaavaan neljännekseen verrattuna. Uutta liiketoimintaa saatiin erityisesti suuryrityspalvelut-yksikköön useiden suurten sopimusten myötä. Myös pieniin ja keskiuuriin yrityksiin liittyvä liiketoiminta kehittyi hyvin. Yrityksille annettujen luottojen marginaalit kasvoivat toisella neljänneksellä ensimmäisestä neljänneksestä.

Henkilöasiakkaille annettujen luottojen volyymit jatkoivat vakaata kasvuaan. Vaikka asuntojen hintakehitys on vakaantunut, uusien luottojen kysyntä on edelleen suurta. Asuntolainasektorilla kilpailu on kuitenkin edelleen kovaa, ja siksi luottomarginaaleihin kohdistuu jonkin verran paineita.

Säästäjäasiakkaat jatkoivat riskien vähentämistä siirtämällä varoja vähitellen sijoitusrahastoista, indeksilainoista ja muista osakepohjaisista tuotteista talletuksiin. Hoidossa oleva varallisuus sijoitusrahastoissa sekä henki- ja eläkevakuutus tuotteissa oli pienempi kuin vuoden 2007 vastaavalla neljänneksellä. Vähennys johtuu viime neljänneksen aikaisesta osakemarkkinoiden laskusta sekä siitä, että sijoitusrahastoista on siirretty pois varoja. Näin ollen myös säästämisen tuotteisiin liittyvät palkkiotuotot vähenivät.

Tuotot kasvoivat Ruotsissa 5 prosenttia erityisesti rahoituskatteen vahvan 15 prosentin kasvun ansiosta.

Rahoituskatteen voimakas kasvu perustui erityisesti talletuksiin, mutta myös luotonanto yrityksille oli merkittävä tekijä. Nettomääräiset palkkiotuotot vähenivät 6 prosenttia. Syynä oli pääasiassa hoidossa olevan varallisuuden pienentyminen sijoitusrahastoissa sekä henki- ja eläkevakuutus tuotteissa.

Kulut kasvoivat 4 prosenttia. Konttoriverkoston ja private banking -yksiköiden henkilöstömäärä kasvoi 6 prosenttia vuoden 2007 toisesta neljänneksestä, mikä tuki kasvustrategiaa. Arvonalentumistappioiden nettomäärä oli edelleen vähäinen.

Tulos

Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen tuotot kasvoivat 8 prosenttia 1 626 miljoonaan euroon vuoden 2008 toisella neljänneksellä. Rahoituskate parani 14 prosenttia 1 022 miljoonaan euroon lähinnä luotonannon volyymien voimakkaan kasvun ansiosta; kasvua oli 14 prosenttia. Yrityksille annettujen luottojen marginaalit kasvoivat 0,01 prosenttiyksikköä viime vuoden toisesta neljänneksestä ja 0,05 prosenttiyksikköä tämän vuoden ensimmäisestä neljänneksestä. Marginaalit ovat kohentuneet etenkin Tanskassa ja Norjassa. Myös Ruotsissa suuntaus on selvästi nouseva. Sen sijaan Suomessa nykyisten lainojen marginaalien muutos vie enemmän aikaa. Talletukset kasvoivat vahvasti, 13 prosenttia, ja marginaalit olivat lähes samalla tasolla kuin vuosi sitten.

Nettomääräiset palkkiotuotot pienivät 5 prosenttia 440 miljoonaan euroon, kun säästämisen tuotteista saadut tuotot vähenivät. Tämä johtui osakemarkkinoiden laskusta sekä sijoitusrahastojen ja strukturoitujen tuotteiden nettomyynnin vähenemisestä.

Käypään arvoon arvostettavista eristä saadut nettovoitot kasvoivat 18 prosenttia 141 miljoonaan euroon.

Kulut yhteensä lisääntyivät 4 prosenttia 776 miljoonaan euroon. Arvonalentumistappioiden määrä oli edelleen vähäinen, ja niitä kertyi 18 miljoonaa euroa, mikä kuvastaa luottosalkun konservatiivista riskiprofiilia.

Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen henkilöstömäärä kasvoi viime vuoden toisesta neljänneksestä 3 prosentilla eli noin 450:llä; vuoden 2008 toisella neljänneksellä lisäystä oli 130. Henkilöstömäärän lisäys oli osa suunniteltua laajentumista, jolla tuetaan kasvustrategiaa.

Liikevoitto kasvoi 4 prosenttia 832 miljoonaan euroon. Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto (RAROCAR) oli 27 prosenttia (29 prosenttia). Kulu/tuotto-suhde oli 48 prosenttia (50 prosenttia).

Pohjoismainen pankkitoiminta – liikevoitto markkinoittain

	Yhteensä		Pankki-toiminta, Tanska		Pankki-toiminta, Suomi		Pankki-toiminta, Norja		Pankki-toiminta, Ruotsi		Pohjois-maiset toiminnot	
	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007
Miljoonaa euroa												
Rahoituskate	1 022	900	291	257	277	260	164	136	275	239	15	8
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	440	461	135	129	120	135	40	43	145	155	0	-1
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	141	120	44	43	41	31	25	20	31	26	0	0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	12	5	12	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	11	21	2	1	4	8	4	1	0	10	1	1
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	1 626	1 507	484	435	442	434	233	200	451	430	16	8
Henkilöstökulut	-292	-287	-96	-90	-71	-75	-42	-40	-82	-75	-1	-7
Muut kulut	-475	-455	-121	-117	-119	-114	-74	-70	-157	-155	-4	1
Poistot ym.	-9	-5	0	-1	-1	0	-1	-1	-2	-2	-5	-1
Kulut, sis. kohdistettavat erät	-776	-747	-217	-208	-191	-189	-117	-111	-241	-232	-10	-7
Tulos ennen arvon alentumistappioita	850	760	267	227	251	245	116	89	210	198	6	1
Arvon alentumistappiot luotoista	-18	41	-7	2	-6	19	2	-2	-4	-11	-3	33
Liikevoitto	832	801	260	229	245	264	118	87	206	187	3	34
Kulu/tuotto-suhde, %	48	50	45	48	43	44	50	56	53	54		
RAROCAR, %	27	29	27	27	37	41	20	19	23	26		
Muut tiedot, miljardia euroa												
Luotonanto	220,8	193,0	64,9	57,6	51,1	45,0	39,9	34,8	64,9	55,6		
Talletukset	116,1	102,9	32,9	29,8	33,3	27,2	19,4	18,4	30,5	27,5		
Taloudellinen pääoma	8,2	6,9	2,6	2,1	1,8	1,6	1,5	1,2	2,3	2,0		
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	16 817	16 367	4 928	4 870	5 469	5 490	1 843	1 782	4 574	4 223		

Pohjoismainen pankkitoiminta – luotto- ja talletusmarginaalit

	Q2 2008	Q1 2008	Q2 2007		Q2 2008	Q1 2008	Q2 2007
Luottomarginaalit, %				Talletusmarginaalit, %			
Yritysassiakkaat	0,92	0,87	0,91	Yritysassiakkaat	0,97	0,96	0,96
Henkilöasiakkaat				Henkilöasiakkaat	1,79	1,77	1,81
- asuntoluotot	0,53	0,55	0,57				
- kulutusluotot	3,01	3,07	3,15				
Kokonaismarginaali	0,95	0,94	0,97	Kokonaismarginaali	1,40	1,38	1,40

Pohjoismainen pankkitoiminta – tunnusluvut vuosineljänneksittäin

	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007
Miljoonaa euroa					
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	1 626	1 511	1 549	1 489	1 507
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-776	-779	-797	-728	-747
Arvon alentumistappiot luotoista	-18	-10	-30	10	41
Liikevoitto	832	722	722	771	801
RAROCAR, %	27	24	26	27	29
Kulu/tuotto-suhde, %	48	52	51	49	50
Asiakaskunta: henkilöasiakkaita, miljoonaa	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8
- josta asiakasohjelmissa, miljoonaa	6,8	6,8	6,8	7,4	7,4
yritysassiakkaita, miljoonaa	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	16 817	16 688	16 580	16 609	16 367

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta

- Tuottojen kasvu jatkui vahvana
- Markkinamyllerryksen vaikutukset olivat rajallisia
- **New European Markets -toiminnon luottokannan laatu on vakaa, vaikka saamiset, joiden arvo on alentunut, lisääntyivät Baltian maissa**

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueella on kansainvälinen asiakasvastuu finanssipalveluyrityksistä sekä shipping-, offshore- ja öljyalan yrityksistä. Siihen kuuluvat lisäksi Nordean pankkitoiminnot Puolassa, Baltian maissa ja Venäjällä, joiden markkinoilla Nordea tarjoaa monipuolisia palveluja.

Liiketoiminta

Finanssipalveluyritykset

Vuoden 2008 alkupuolisko oli vahva finanssipalveluyritykset-toiminnossa. Nordea selvisi hyvin rahoitusmarkkinoiden myllerryksestä ja oli hyvissä asemissa, kun toiminta kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla vilkastui ja riskinottohalukkuus lisääntyi toisen neljänneksen lopulla. Finanssipalveluyritykset-toiminto onnistuikin rahoitusmarkkinoiden myllerryksestä huolimatta pitämään tuottonsa samalla tasolla kuin vuoden 2007 toisella neljänneksellä.

Konsernin tiiviisiin asiakassuhteisiin perustuva strategia on osoittautunut kannattavaksi. Nordeaa arvostetaan yhä useammin hyvänä vastapuolena, mikä on vahvistanut konsernin asemaa asiakkaiden keskuudessa. Kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden kuohussa Nordean vakaa asema ja tiiviit asiakassuhteet mahdollistivat useita suuria toimeksiantoja toisen neljänneksen aikana. Nordean alisäilytyspalveluiden (subcustody) suotuisa kehitys jatkui toisella neljänneksellä. Tapahtumamäärät kasvoivat 36 prosenttia, ja tapahtumia oli vuoden alkupuoliskolla yli 12 miljoonaa. Nordea sai hoitaakseen useita merkittäviä alisäilytyssovimuksia.

Keskeisiä painopistealueita ovat jatkossa kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden jatkuva seuranta, Nordean aseman parantaminen entisestään ristiinmyynnin avulla ja meneillään oleva kansainvälisten säilytyspalvelujen siirtäminen JPMorganille.

Shipping, Oil Services & International

Shipping, Oil Services & International -toiminnon tuotot kasvoivat 16 prosenttia toisella neljänneksellä. Tuottojen kasvu perustui vilkkaaseen liiketoimintaan kaikissa segmenteissä. Toiminta offshore- ja öljyalalla, joka kattaa porauslautat, kelluvat tuotantoyksiköt ja huoltoalukset, oli erittäin vilkasta ja hyötyi öljyn ennätyskorkeista hinnoista. Myös shipping-alalla markkinoiden perustekijät ovat hyvät

ja niitä tukevat vilkas kysyntä ja merkittävät investointiohjelmat.

Nordea hyötyi asemastaan johtavana kansainvälisenä shipping-, offshore- ja öljyalan yritysten finanssipalvelujen tarjoajana. Nordea toimi vuoden 2008 alkupuoliskolla järjestäjänä 26 syndikoidussa shipping-alan luotossa, joiden kokonaisvolyyymi oli 7,7 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Tämä vastaa 23 prosentin markkinaosuutta.

Rahoitusmarkkinoiden levottomuuden seurauksena hintoja on voitu nostaa ja rahoitussopimusten ehtoja kiristää. Nordea järjesti menestyksekkäästi ja strategiansa mukaisesti useita syndikoituja luottoja huolimatta luottomarkkinoiden haastavasta tilanteesta toisella neljänneksellä. Nordealla on hyvät mahdollisuudet hyödyntää tulevia liiketoimintamahdollisuuksia vahvan strukturoituihin tuotteisiin ja järjestelyjen toteuttamiseen liittyvän osaamisensa ansiosta.

New European Markets

New European Markets -toiminnon liiketoiminnan kehitys jatkui suotuisana neljänneksen aikana, vaikka Baltian maiden makrotaloudellinen tilanne oli entistä haastavampi.

Puolassa luotonanto kasvoi 71 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Kasvu oli henkilöasiakassegmentissä huomattavasti nopeampaa kuin yritysasiakassegmentissä. Palveluverkoston kehittäminen Puolassa eteni suunnitelmien mukaan. Uusi kapasiteetti suunnataan pääasiassa myyntiin henkilöasiakkaille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille.

Baltian maissa luotonanto kasvoi 60 prosenttia vuoden 2007 toisesta neljänneksestä. Volyymikasvu on jakautunut tasaisesti eri maihin sekä henkilöasiakas- ja yritysasiakassegmentteihin. Saamiset, joiden arvo on alentunut, ovat vuoden 2008 aikana lisääntyneet hieman Baltian maissa aiemmalta hyvin matalalta tasoltaan. Tällaisia saamia oli saatavakohtaisten arvonalentumisten jälkeen nettomääräisesti 1,01 prosenttia koko luottokannasta toisen neljänneksen lopussa.

Venäjällä Nordea saa edelleen uusia asiakkaita suurista venäläisyrityksistä. Tämän ansiosta neljänneksen aikana saatiin useita suuria toimeksiantoja. Myös volyymit pohjoismaisten yritysten sekä henkilöasiakkaiden segmenteissä kasvoivat edelleen vahvasti. Luotonanto on yli nelinkertaistunut viime vuoden toiseen neljännekseen verrattuna.

New European Markets -toiminnon luottovolyymit kasvoivat kaikkiaan 85 prosenttia viime vuoden toisesta neljänneksestä. Nordea kasvatti edelleen markkinaosuuttaan asuntoluotoista. Myös talletusvolyymit kasvavat vahvasti, mikä kompensoi sijoitusrahastojen myynnin hienoisien vähenemisen vaikutukset. Neljänneksen aikana henkilöstöä koulutettiin edelleen, ja

etusijalla olivat palveluneuvottelut asiakkaiden kanssa. Tämä tukee kasvua henkilöasiakkaisiin liittyvässä toiminnassa. Avainasiakkaiden määrä kasvoi 59 prosenttia. Suurin osa henkilöasiakastoiminnan tuotoista saadaan juuri avainasiakkailta. New European Markets -toiminnon tuotot kasvoivat 67 prosenttia. Tähän lukuun sisältyvät Venäjän toiminnot, jotka on yhdistelty konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan vuoden 2007 toisesta neljänneksestä lähtien.

Tulos

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen liiketoiminta oli vilkasta vuoden 2008 toisella neljänneksellä, ja kasvu oli vakaata kaikissa toiminnoissa. Tuottoja kertyi neljänneksen aikana 299 miljoonaa euroa. Kasvua oli 28 prosenttia, kun Orgresbankin luvut otetaan huomioon. Orgresbankin luvut on yhdistelty konsernitilinpäätökseen vuoden 2007 toisesta neljänneksestä lähtien. Rahoituskate parani 49 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta. Kasvua tukivat luotonannon ja talletusvolyyymien voimakas lisääntyminen. Luotonanto lisääntyi 38 prosenttia ja talletukset 5 prosenttia. Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 20 prosenttia 83 miljoonaan euroon, kun asiakkaiden toiminta oli vilkasta. Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä olivat 52 miljoonaa euroa.

Kulut yhteensä olivat 118 miljoonaa euroa vuoden 2008 toisella neljänneksellä. Kasvua oli 17 prosenttia, Orgresbank mukaan lukien. Kuluja kasvattivat etenkin New European Markets -toiminnon uudet investoinnit. Henkilöstömäärä oli kesäkuun lopussa 4 766. Henkilöstölisäys liittyy lähinnä New European Markets -toimintoon.

Arvonalentumisia kertyi 13 miljoonaa euroa. Summaan sisältyy Baltian maihin liittyvä 10 miljoonan euron saatavaryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus. Tämä perustuu alueen makrotaloudellisen tilanteen hidastumiseen.

Tulos ennen arvonalentumistappioita kasvoi 37 prosenttia ja oli 181 miljoonaa euroa. Liikevoitto kasvoi 41 prosenttia liiketoiminnan volyyymikasvun, kulujen jatkuvan hallinnan ja rajallisten luottotappioiden ansiosta. New European Markets -toiminnon liikevoitto kasvoi 104 prosenttia 51 miljoonaan euroon. Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto oli 37 prosenttia toisella neljänneksellä. Kulu/tuotto-suhde parani 39 prosenttiin tuottojen kasvun ja toiminnan tehokkuuden ansiosta.

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta – liikevoitto toiminnoittain

Miljoonaa euroa	Yhteensä		Finanssi- palvelu- yritykset		Shipping, Oil Services & International		New European Markets		josta Venäjä		Muut	
	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007	Q2 2008	Q2 2007
Rahoituskate	153	103	21	16	49	42	74	39	29	13	9	6
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	83	69	37	39	20	15	22	13	9	2	4	2
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	52	59	37	41	5	7	9	11	-1	3	1	0
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	9	1	0	0	0	0	0	0	0	0	9	1
Liiketoiminnan muut tuotot	2	1	0	0	0	0	2	1	1	1	0	0
Tuotot yhteensä, sis. kohdistettavat erät	299	233	95	96	74	64	107	64	38	19	23	9
Henkilöstökulut	-49	-36	-8	-8	-10	-9	-29	-18	-12	-7	-2	-1
Muut kulut	-67	-63	-36	-36	-1	-4	-24	-18	-6	-3	-6	-5
Poistot ym.	-2	-2	0	0	0	0	-2	-2	-1	0	0	0
Kulut, sis. kohdistettavat erät	-118	-101	-44	-44	-11	-13	-55	-38	-19	-10	-8	-6
Tulos ennen arvon alentumistappioita	181	132	51	52	63	51	52	26	19	9	15	3
Arvon alentumistappiot luotoista	-13	-13	0	0	1	1	-1	-1	0	-1	-13	-13
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liikevoitto	168	119	51	52	64	52	51	25	19	8	2	-10
Kulu/tuotto-suhde, %	39	43	46	46	15	20	51	59	50	53		
RAROCAR, %	37	42	50	93	43	34	27	23	30	29		
Muut tiedot, miljardia euroa												
Luotonanto	29,3	21,3	2,8	2,8	12,0	10,3	12,6	6,8	2,5	0,6	1,9	1,5
Talletukset	26,3	25,0	16,8	15,6	5,1	6,2	4,2	3,0	0,5	0,3	0,2	0,1
Taloudellinen pääoma	1,3	0,9	0,3	0,2	0,4	0,4	0,5	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	4 766	3 639	419	388	289	259	4 034	2 969	1 605	1 113	24	23

New European Markets – luotto- ja talletusmarginaalit

	Q2 2008 ¹	Q1 2008 ¹	Q2 2007		Q2 2008 ¹	Q1 2008 ¹	Q2 2007
Luottomarginaalit, %				Talletusmarginaalit, %			
Yritysasiakkaat	1,63	1,56	0,95	Yritysasiakkaat	1,53	1,54	1,29
Henkilöasiakkaat	1,41	1,38	1,25	Henkilöasiakkaat	1,20	1,25	1,60

¹ Mukaan lukien Venäjän toiminnot vuoden 2008 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen.

Yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta – tunnusluvut vuosineljänneksittäin

Miljoonaa euroa	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	299	242	233	215	233
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-118	-115	-111	-100	-101
Arvon alentumistappiot luotoista	-13	-7	36	3	-13
Liikevoitto	168	120	158	118	119
RAROCAR, %	37	30	33	37	42
Kulu/tuotto-suhde, %	39	48	48	47	43
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	4 766	4 516	4 194	3 858	3 639

Muut asiakastoiminnot

Muihin asiakastoimintoihin kuuluvat ne asiakastoiminnot, jotka eivät sisälly pohjoismainen pankkitoiminta- tai yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta-liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi tähän erään sisältyvät toiminnot, joiden tulosta ei kohdisteta asiakkaista vastaaville yksiköille. Muita asiakastoimintoja ovat muun muassa International Private Banking & Funds sekä henki- ja eläkevakuutus -toimintoon sisältyvät asiakastoiminnot.

International Private Banking & Funds

International Private Banking & Funds vastaa neuvontapalveluista, joita Nordea tarjoaa kotimarkkinoidensa ulkopuolella asuville varakkaille asiakkaille. Se vastaa myös rahastojen jakelusta Euroopassa, ja sillä on rahastojen myyntilupia 16:ssa Euroopan maassa.

Liiketoiminta ja tulos

Nordean kansainvälisen private banking -toiminnan hoidossa olevan uuden varallisuuden nettomäärä oli vuoden 2008 toisella neljänneksellä 0,4 miljardia euroa negatiivinen. Tämä vähennys aiheutui suurelta osin siitä, että asiakkaat pienensivät riskejään ailahtelevien rahoitusmarkkinoiden vuoksi. Summasta alle 0,1 miljardia euroa oli varsinaisesti pois siirrettyjä varoja. Hoidossa olevaa varallisuutta oli neljänneksen lopussa 8,3 miljardia euroa eli 6 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2008 ensimmäisen neljänneksen lopussa. Asiakkaat ottivat hyvin vastaan uudet tuotteet, kuten nykyiseen markkinatilanteeseen suunnitellut strukturoidut tuotteet. Näitä tuotteita merkittiin toisella neljänneksellä yli 0,1 miljardin euron arvosta.

Eurooppalaisilla kolmansien osapuolien välittämien rahastojen markkinoilla varoja siirrettiin toisella neljänneksellä käteisvaroihin, ja toiminta hiljeni. Nordean eurooppalainen jakelukanava välttyi tämän trendin vaikutuksilta ja se sai toisella neljänneksellä hoidettavakseen nettomääräisesti jonkin verran uutta varallisuutta. Hyvä kehitys perustui pääasiassa uusiin mielenkiintoisiin rahastoihin, joita hoitavat pienet erikoistuneet varallisuudenhoitoyhtiöt. Nordea on tehnyt näiden kanssa rahastojen jakelusopimuksia yksinoikeudella. Hoidossa oleva varallisuus oli toisen neljänneksen lopussa 2,4 miljardia euroa eli 4 prosenttia vähemmän kuin edellisneljänneksellä.

International Private Banking & Funds -toiminnon tuotot olivat 38 miljoonaa euroa. Kasvu edellisneljänneksestä oli 21 prosenttia, mutta viime vuoden toiseen neljännekseen verrattuna summa on pienentynyt 26 prosenttia hoidossa olevan varallisuuden vähentymisen seurauksena. Toisen neljänneksen tulos oli 16 miljoonaa euroa. International Private Banking & Funds -toiminnon

tuotot ja tuotetulos sisältyvät säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito -toiminnon tulokseen (ks. sivu 26).

Henkivakuutustoiminnan asiakastoiminnot

Henkivakuutustoiminnan asiakastoiminnot sisältävät Nordean jakeluverkoston ulkopuolisen henkivakuutus-toiminnan. Siihen sisältyy myynti pohjoismaisille asiakkaille henki- ja eläkevakuutuksen oman myyntihenkilöstön, välittäjien ja sidonnaisasiamiesten kautta. Henkivakuutuksen asiakastoimintoihin sisältyy myös henkivakuutustoiminta Puolassa.

Liiketoiminta ja tulos

Kehitys oli erittäin myönteistä vuoden 2008 toisella neljänneksellä ja sitä vauhditti vahva kasvu Puolassa ja Tanskassa.

Puolan henkivakuutustoiminnan bruttomaksutulo on Nordean henki- ja eläkevakuutus -toiminnon toiseksi suurin. Se kasvoi yli 120 prosenttia viime vuoden vastaavasta neljänneksestä. Puolan maksutulo oli kaikkiaan 191 miljoonaa euroa eli 16 prosenttia koko konsernin maksutulosta. Yritysassiakkaiden vakuutuksia hoitavan puolalaisen yhtiön tulos oli edelleen vahva ja sen maksutulo kasvoi 41 prosenttia.

Myös Tanskan henkivakuutustoiminnan panos kasvatti tulosta. Bruttomaksutulo oli 48 prosenttia suurempi kuin viime vuoden vastaavalla neljänneksellä. Toisella neljänneksellä maksutuloon vaikutti positiivisesti menestyksekkäs yritysasiakkaiden asioinnin siirto.

Henkivakuutuksen asiakastoiminnoista kertyi toisella neljänneksellä 83 miljoonan euron tuotot. Summa oli 2 prosenttia pienempi kuin viime vuoden toisella neljänneksellä. Tulos ennen veroja laski 22 prosenttia 32 miljoonaan euroon. Henkivakuutustoiminnan asiakastoimintojen tulos sisältyy henki- ja eläkevakuutuksen tuotetulokseen, ks. sivu 28.

Muut

Asiakastoimintojen tulosta kuvaava kohta Muut sisältää pääasiassa sen osan pääomamarkkinatuotteet-toiminnon tuloksesta, jota ei ole kohdistettu pohjoismainen pankkitoiminta- tai yhteisöasiakkaat ja kansainvälinen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueille. Pääomamarkkinatuotteet-toiminnon tuotetulos esitetään sivulla 25.

Tuotot yhteensä ja voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä vähenivät vuoden 2008 toisella neljänneksellä edellisvuoden toiseen neljännekseen verrattuna. Syynä tähän olivat luottomarkkinoiden kuohunnan negatiiviset vaikutukset tänä vuonna ja vuoden 2007 poikkeuksellisen vahva toinen neljännes.

Muut asiakastoiminnot yksiköittäin

Miljoonaa euroa	Yhteensä		International Private Banking & Funds		Henkivakuutus		Muut	
	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Rahoituskate	15	18	12	11	0	0	3	7
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	39	52	21	33	21	18	-3	1
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	70	109	5	5	61	69	4	35
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	1	0	0	2	1	-2	0	0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	125	179	38	51	83	85	4	43
Henkilöstökulut	-124	-113	-13	-14	-29	-26	-82	-73
Muut kulut	-5	2	-8	-6	-21	-17	24	25
Poistot	-2	-2	-1	-1	-1	-1	0	0
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-131	-113	-22	-21	-51	-44	-58	-48
Arvon alentumistappiot luotoista	0	0	0	0	0	0	0	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	0	0	0	0
Liikevoitto	-6	66	16	30	32	41	-54	-5
Tase, miljardia euroa								
Luotot yleisölle	18	11	2	2	2	1	14	8
Muut varat	36	37	1	2	35	35	0	0
Varat yhteensä	54	48	3	4	37	36	14	8
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	8	7	2	3	3	2	3	2
Muut velat	45	40	1	1	33	33	11	6
Velat yhteensä	53	47	3	4	36	35	14	8
Taloudellinen pääoma	1	1	0	0	1	1	0	0

Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot

- **Nordea hyötyi edelleen vahvasta ja hyvin hajautetusta varainhankinnastaan**
- **Konservatiivista likviditeetin hallintaa**
- **Korkotason nousu heikensi sijoitustoiminnan tulosta**

Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot vastaa konsernin taloushallinnosta, pääoman käytön suunnittelusta sekä varainhallinnasta, jonka tehtävänä on varainhankinta, tase-riskien hallinta ja muuhun kuin vakuutustoimintaan liittyvä riskitrading.

Liiketoiminta

Rahoitusmarkkinoiden levottomuus jatkui vuoden 2008 toisella neljänneksellä. Luottomarkkinoiden ailahtelut rauhoittuivat jonkin verran sen jälkeen, kun Yhdysvaltain keskuspankki käytti maaliskuussa rahapoliittisia keinoja estääkseen Yhdysvaltain pankkijärjestelmää uhanneet maksuhäiriöt. Riskipreemiot pienenevät huhtikuussa, mutta markkinoiden riskinottohalukkuus väheni kuitenkin pian sen jälkeen. Riskipreemiot lähtivät uudelleen nousuun ja osakemarkkinat luisuivat yhdysvaltalaisen pankkiosakkeiden laskun myötä, kun sijoittajat pelkäsivät, että Yhdysvaltain asuntomarkkinoiden tappioiden kattamiseksi tarvittaisiin suuria pääomia.

Toiveet koronlaskuista hiipuivat, kun luottohuolet hälvenivät. Öljyn raju hinnannousu loi toisella neljänneksellä korkoihin korotuspaineita ja kiihdytti inflaation huippulukemiin monissa maissa. Euroalueen rahamarkkinoilla alettiin ottaa hinnoissa huomioon koronnousu koronlaskun sijaan. Lainamarkkinoilla korkojen nousun vaikutusta vaimensi riskipreemioiden kaventuminen. Rahamarkkinoiden likviditeetti oli kuitenkin edelleen kireä. Rahamarkkinakorot pysyivät siksi paljon korkeammalla kuin keskuspankkikorkojen kehitys olisi antanut odottaa.

Nordea ja konsernin varainhallinta ovat hyötynneet konservatiivisesta likviditeetin hallinnastaan ja sijoitusriskien pienuudesta. Rahoitusmarkkinoiden levottomuus on osoittanut, kuinka tärkeitä nämä ovat. Likviditeettiriskin hallinnassa on otettava huomioon yrityksen liiketoiminnan ja markkinoiden luonne sekä se, miten yritys toimii markkinoilla.

Levottomuus rahamarkkinoilla jatkui ja markkinat seurasivat hermostuneina rahoitussektorin uutisia. Nordea on pystynyt edelleen toimimaan aktiivisesti lyhytaikaisilla pankkienvälisillä markkinoilla ja uskoo, että pääomien siirto turvallisiin sijoituskohteisiin jatkuu. Kaikki Nordean lyhytaikaisen varainhankinnan ohjelmat toimivat hyvin.

Pitkäaikaisen varainhankinnan puolella kotimaiset vakuudellisten joukkolainojen markkinat Tanskassa ja Ruotsissa ovat toimineet tavanomaiseen tapaan kansainvälisestä kuohunnasta huolimatta. Nordea on siksi

voinut laskea lainoja liikkeeseen kummallakin markkina-alueella. Tanskan ja Ruotsin vakuudellisten joukkolainojen markkinoilla laskettiin toisella neljänneksellä liikkeeseen lainoja 5,4 miljardin euron arvosta. Mahdollisuus toimia laajoilla kotimaisilla markkinoilla on jälleen osoittautunut arvokkaaksi asiaksi ulkoisen epävarmuuden aikana.

Kansainväliset luottomarkkinat ja vakuudellisten joukkolainojen markkinat ovat aika ajoin lakanneet kokonaan toimimasta. Välillä on ollut lyhyitä ajanjaksoja, jolloin korkealle luokitelluilla liikkeeseenlaskijoilla on ollut mahdollisuus liikkeeseenlaskuihin. Nordea pystyi hyödyntämään näitä mahdollisuuksia ja laski neljänneksen aikana liikkeeseen kolme lainaa: Nordea Hypotekin 1,5 miljardin euron vakuudellinen laina, joka erääntyy 3 vuoden kuluttua, ja 200 miljoonan Sveitsin frangin vakuudellinen laina, joka erääntyy 7 vuoden kuluttua, sekä Nordea Bank AB:n (publ) 2,5 miljardin euron vaihtuvakorkoinen etuoikeutettu vakuudeton laina, joka erääntyy 2 vuoden kuluttua. Mainitut kaksi euromääräistä liikkeeseenlaskua ovat suurimmat Nordean liikkeeseen laskemat lainat kyseisillä markkinoilla. Sveitsin frangi-määräinen laina oli Nordean ensimmäinen laina Sveitsin markkinoilla. Nordea sai rahoitusta pitkäaikaisen varainhankinnan markkinoilta kilpailukykyiseen hintaan vaikeista markkinaoloista huolimatta.

Kesäkuun lopussa konsernin varainhallinnan kaupankäyntipositioihin sisältyvä korkoriski oli Value at Risk -analyysillä (VaR) mitattuna 43 miljoonaa euroa. Vuoden 2007 kesäkuun lopussa vastaava riski oli 15 miljoonaa euroa. VaR-mallin laskentatapaa on muutettu mainittujen päivien välillä. Laskutavan muutos on kasvattanut VaR:ia noin 30 prosenttia. Osakeriski VaR:lla mitattuna oli neljänneksen lopussa 10 miljoonaa euroa, kun se edellisvuoden vastaavan neljänneksen lopussa oli 32 miljoonaa euroa.

Konsernin rakenteellinen korkoriski (SIIR) oli 244 miljoonaa euroa olettaen, että markkinakorot nousisivat yhdellä prosenttiyksiköllä, ja -275 miljoonaa euroa olettaen, että markkinakorot laskisivat yhdellä prosenttiyksiköllä.

Tulos

Liiketoiminnan tuotot olivat toisella neljänneksellä -37 miljoonaa euroa, kun ne vuoden 2007 toisella neljänneksellä olivat 60 miljoonaa euroa. Kulut yhteensä olivat 33 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli -70 miljoonaa euroa, kun se edellisvuoden toisella neljänneksellä oli 22 miljoonaa euroa. Nettovoitot käypään arvoon arvostettavista eristä jäivät edellisvuotta heikommiksi. Suurimpana syynä tähän oli se, että noteerattujen ja noteeraamattomien osakkeiden arvo nousi vahvasti vuonna 2007, mukaan lukien OMX-osakkeet. Näistä osakkeista saadut tuotot olivat tänä vuonna noin 45 miljoonaa euroa pienemmät kuin viime vuonna. OMX-omistus on myyty ja noteeraamattomien osakkeiden arvo on hieman laskenut vuoden 2008 alkupuoliskolla.

Toiseksi konsernin tuki- ja palvelutoimintoihin kuuluvan konsernin varainhallinnan toimintaa vaikeuttivat rahamarkkinoiden ailahtelut ja korkotason nousu etenkin vuoden toisella neljänneksellä. Konsernin oman pääoman vakaan tuoton turvaamiseksi käytetään suojausstrategioita. Nordealla on ollut viime vuoden lopulta lähtien positioita, jotka perustuivat viime vuoden lopulla yleisiin odotuksiin markkinakorkojen laskusta. Öljyn hinnan nousu ja

nopeasti kiihtyneet inflaatiopelot muuttivat tämän skenaarion. Tämän seikan negatiivinen vaikutus konsernin tuki- ja palvelutoimintojen tuottoihin oli toisella neljänneksellä noin 50 miljoonaa euroa. Samaan aikaan korkotason nousu on kuitenkin vaikuttanut ja vaikuttaa edelleen positiivisesti konsernin rahoituskatteeseen ja rakenteelliseen korkoriskiä (SIIR).

Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot – tunnusluvut neljänneksittäin

Miljoonaa euroa	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007
Rahoituskate	20	39	30	32	21
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	0	-1	-2	-2	-3
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	-56	19	10	81	24
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	1	0
Muut tuotot	-1	1	1	3	18
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	-37	58	39	115	60
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-33	-39	-40	-34	-38
Liikevoitto	-70	19	-1	81	22
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	235	238	232	238	234

Asiakassegmentit

Nordean taloudellista raportointia on tarkennettu. Tiedot liiketoiminnan, tuottojen, volyymien ja marginaalien kehityksestä eritellään nyt tärkeimpien asiakassegmenttien mukaan. Tiedot annetaan yritys- ja henkilöasiakassegmenteistä sekä pohjoismaisista ja muista asiakassegmenteistä. Segmenttiraportoinnissa annetut tiedot eivät kata konsernin kaikkia volyymeja ja tuloseriä.

Yritysasiakkaat

Pääomamarkkinoiden likviditeetti oli vähäistä rahoitusmarkkinoiden levottomuuden vuoksi. Vahvojen asiakassuhteidensa ja vahvan taseensa ansiosta Nordea pystyi tukemaan asiakkaitaan vaikeissa markkinaoloissa. Riskit pidettiin silti entiseen tapaan tiukasti hallinnassa. Yritysasiakkaille annettujen luottojen marginaalit kasvoivat riskien hinnoittelun normalisoituessa. Nordea tarjosi edelleen yritysasiakkaille menestyksellisesti neuvontaa markkinariskiltä suojautumisessa riskienhallintaan tarkoitettujen tuotteiden avulla.

Suuryrityspalvelut ja suuret yritysasiakkaat

Yritysasiakkailta ja finanssipalveluyrityksiltä saaduista tuotoista 51 prosenttia syntyy kahdesta kannattavimmasta yritysasiakassegmentistä, jotka ovat suuryrityspalvelut ja suuret yritysasiakkaat. Tuotot kasvoivat näissä segmenteissä 28 prosenttia vuoden 2007 vastaavasta neljänneksestä.

Näiden asiakkaiden palvelussa strategiana on tarjota laajaa asiantuntemusta vaativaa ja yhteistyöhön perustuvaa palvelua keskitettyjen osaamiskeskusten kautta. Suuryrityspalvelujen asiakkaita palvellaan yhdestä keskitetystä yksiköstä kussakin maassa. Suuria yritysasiakkaita taas palvellaan suurimmissa kaupungeissa sijaitseissa 63 yrityspalveluyksikössä.

Muut yritysasiakkaat

Muihin asiakassegmentteihin kuuluvia asiakkaita palvellaan valituissa pankkikonttoreissa. Tuotot kasvoivat näissä segmenteissä 11 prosenttia. Kasvu aiheutui osittain volyymien lisääntymisestä ja osittain marginaalien kaventumisen tasoittumisesta. Yrityksille annettavien luottojen kansainvälinen hinnoittelu alkaa vähitellen näkyä myös näissä segmenteissä.

New European Markets -toiminnon yritysasiakkaat

Yritysasiakassegmentin volyymikasvu kehittyi toisella neljänneksellä edelleen suotuisasti. Luottovolyymit kaksinkertaistuivat vuoden 2007 toisesta neljänneksestä ja olivat 8,8 miljardia euroa. Kasvu tuki Orgresbankin vahva kehitys Venäjällä. Orgresbankin luvut on yhdistelty konsernitilinpäätökseen vuoden 2007 toisesta neljänneksestä lukien. Nordea sai asiakkaaksi lisää Venäjän suurimpia yrityksiä ja sai useita suuria toimeksiantoja neljänneksen aikana. Kasvu oli vahvaa myös Puolassa ja Baltian maissa. Luottomarginaalit

kohenivat huomattavasti vuoden 2007 toisesta neljänneksestä. Tämä johtui pääasiassa siitä, että Orgresbankin luvut on huomioitu marginaalien laskennassa vasta vuodesta 2008 lukien. Yrityksille annettujen luottojen marginaalit ovat Venäjällä selvästi korkeammat kuin Puolassa ja Baltian maissa. Talletusvolyymit kasvoivat 28 prosenttia vuoden 2007 toisesta neljänneksestä. Tuotot lisääntyivät 86 prosenttia ja olivat 65 miljoonaa euroa.

Henkilöasiakkaat

Kannattavimpien asiakassegmenttien eli Nordic Private Bankingin asiakkaiden ja avainasiakkaiden osuus henkilöasiakkaisiin liittyvän liiketoiminnan tuotoista oli 69 prosenttia.

Nordic Private Banking

Kannattavimmassa henkilöasiakassegmentissä, Private Bankingissa, Nordic Private Bankingin asiakasmäärä kasvoi 12 prosenttia. Tuotot kuitenkin vähenivät 9 prosenttia viime vuoden vastaavasta neljänneksestä.

Osakemarkkinoiden kuohunta on vaikuttanut tuottoihin negatiivisesti, ja osakesijoitusten määrä on vähentynyt, kun asiakkaat ovat siirtyneet talletustuotteisiin. Tämän seurauksena rahoituskate kasvoi 17 prosenttia.

Nykyisessä markkinatilanteessa toiminta on ollut vilkasta, kun neuvontapalvelujen kysyntä on kasvanut jatkuvasti. Toisella neljänneksellä saatiin uusia asiakkaita, jotka etsivät luotettavaa, johdonmukaista ja kestäväää neuvontaa.

Nordic Private Banking on tänä vuonna keskittynyt nykyistä markkinatilannetta hyödyntäviin uusiin tuotteisiin. Markkinoille on tuotu menestyksekkäästi useita erillislainoja, uusia innovatiivisia strukturoituja tuotteita ja rahastoja. Uuden varallisuuden nettomäärä kääntyi toisella neljänneksellä positiiviseksi ja oli 1,7 miljardia euroa.

Avainasiakkaat

Kannattava kasvu syntyy avainasiakassegmentissä pitkällä aikavälillä koko tuotevalikoiman hyödyntämisen kautta. Tuotot kasvoivat tässä segmentissä 1 prosentin edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Osakemarkkinoiden kuohunta painoi tuottoja ja vähensi säästämisen tuotteisiin liittyviä palkkiotuottoja. Tuotevalikoiman laajenuksella vastattiin onnistuneesti kiristyneeseen kilpailuun tällä osa-alueella, ja säästämisen tilien volyymit kasvoivat 23 prosenttia.

Avainasiakkaille tarjotaan Nordean parhaat palvelut ja edullisimmat hinnat. Koko tuotevalikoiman hyödyntäminen enemmän kuin kompensoi marginaalien kaventumisen asiakkaiden siirtyessä avainasiakassegmenttiin.

Asiakaskunnan tarjoamien kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen jatkuu edelleen menestyksekkäästi. Avainasiakkaiden määrä kasvoi 6 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Noin viidennes Nordean uusista avainasiakkaita on kokonaan uusia asiakkaita, mikä osoittaa Nordean asiakasohjelman houkuttelevuuden.

Proaktiivisesti järjestettyjen asiakastapaamisten määrän kasvattamiseen pyrkivät toimet ovat jatkuneet. Säästäjäavainasiakkaan kriteerit täyttävät noin 300 000 avainasiakasta ovat tärkeä kohderyhmä. Painopisteenä on lisätä näiden asiakkaiden proaktiivista palvelua, varmistaa asiantuntijoiden tarjoamien neuvontapalvelujen oikea taso ja parantaa tuote- ja palveluvalikoimaa.

Muut henkilöasiakkaat

Nordean strategiana on ylläpitää vakaata tuottojen kasvua myös muut henkilöasiakkaat -segmentissä. Tähän pyritään myös sen jälkeen, kun asiakkaita on saatu ristiinmyyntimahdollisuuksia hyödyntämällä nostettua

avainasiakassegmenttiin. Muihin henkilöasiakkaisiin liittyvät tuotot kasvoivat 1 prosentin viime vuoden toisesta neljänneksestä.

New European Markets -toiminnon henkilöasiakkaat

Henkilöasiakassegmentin toiminta kehittyi vahvasti myös toisella neljänneksellä. Luottovolyymit kasvoivat 65 prosenttia vuoden 2007 toisesta neljänneksestä ja olivat 3,8 miljardia euroa. Nordea kasvatti edelleen markkinaosuuttaan asuntoluotoista. Erityisen vahvaa kasvu oli Puolassa kasvavan konttoriverkoston ansiosta. Talletusvolyymit lisääntyivät 64 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Asiakasmäärä kasvoi 27 prosenttia ja oli 667 000. Avainasiakkaiden määrä kasvoi 59 prosenttia. Avainasiakkaiden määrän kasvattaminen on tärkeä osa henkilöasiakassegmentin strategiaa. Tuotot olivat toisella neljänneksellä 26 miljoonaa euroa, eli kasvua oli 55 prosenttia vuoden 2007 toisesta neljänneksestä.

Yritysasiakkaat ja finanssipalveluyritykset – tunnusluvut¹

	Suuryrityspalvelut ja suuret yritys- asiakkaat				Muut yritys- asiakkaat		Pohjoismaiset yritys- asiakkaat	
	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2007	
Asiakasmäärä, tuhatta	22	20						
Tuotot, miljoonaa euroa	527	411	268	241	795	652		
Volyymit, miljardia euroa¹								
Luotonanto	83,0	69,3	28,1	25,4	111,1	94,7		
Talletukset	30,3	27,1	21,0	17,9	51,3	45,0		
Marginaalit, %								
Luotonanto	0,92	0,84	1,00	1,13	0,92	0,91		
Talletukset	0,52	0,47	1,63	1,67	0,97	0,96		

	New European Markets yritysasiakkaat		Shipping- asiakkaat		Finanssipalvelu- yritykset		Yritysasiakkaat ja finanssipalvelu- yritykset yhteensä	
	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Asiakasmäärä, tuhatta	73	64	2	2	1	1		
Tuotot, miljoonaa euroa	65	35	74	64	95	96	1 029	847
Volyymit, miljardia euroa¹								
Luotonanto	8,8	4,4	12,0	10,3	2,8	2,8	134,7	112,2
Talletukset	2,7	2,1	5,1	6,2	16,8	15,6	75,9	68,9
Marginaalit, %								
Luotonanto	1,63	0,95	1,01	0,99	0,54	0,34	0,97	0,90
Talletukset	1,53	1,29	0,53	0,40	0,31	0,29	0,81	0,77

¹ Takaisinostosopimukset ja käännteiset takaisinostosopimukset eivät sisälly volyymeihin.

Henkilöasiakkaat – tunnusluvut

	Nordic Private Banking		Avain- asiakkaat		Muut henkilö- asiakkaat		Pohjoismaiset henkilö- asiakkaat	
	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Asiakasmäärä, tuhatta	82	73	2 446	2 314				
Tuotot, miljoonaa euroa	88	97	480	474	255	253	823	824
Volyymit, miljardia euroa								
Luotonanto	4,4	3,6	93,3	82,8	12,0	11,9	109,7	98,3
Talletukset	6,3	4,7	41,3	35,4	17,2	17,8	64,8	57,9
Hoidossa oleva varallisuus	41,9	46,8						
Marginaalit, %								
Luotonanto	0,63	0,61	0,78	0,80	2,37	2,49	0,98	1,03
Talletukset	0,74	0,85	1,54	1,64	2,65	2,34	1,79	1,81

	New European Markets henkilöasiakkaat		International Private Banking		Henkilö- asiakkaat yhteensä	
	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Asiakasmäärä, tuhatta	667	526	12	11		
Tuotot, miljoonaa euroa	26	17	24	29	873	870
Volyymit, miljardia euroa						
Luotonanto	3,8	2,3	1,2	1,6	114,7	102,2
Talletukset	1,5	0,9	2,0	1,9	68,3	60,7
Hoidossa oleva varallisuus			8,3	9,8		
Marginaalit, %						
Luotonanto	1,41	1,25	0,81	0,83	0,99	1,04
Talletukset	1,20	1,60	0,63	0,72	1,74	1,77

Tuoteryhmät

Luottojen ja talletusten tuoteryhmistä esitetään volyymejä, tuottoja ja marginaaleja koskevat tiedot. Muista keskeisistä tuoteryhmistä esitetään tuottoja koskevat tiedot ja joistakin tuoteryhmistä tuotetulokset. Tiedot annetaan erikseen Pohjoismaista, Euroopan uusista markkinoista ja muista markkinoista. Esitetyt tuoteryhmät eivät sisällä konsernin kaikkia volyymejä tai tuloseriä.

Luotonanto yrityksille

Tuotot yrityksille annetuista luotoista kasvoivat edelleen vahvasti toisella neljänneksellä volyymien kaksinumeroisen kasvun ja kohentuneiden marginaalien tukemana. Tuotot lisääntyivät 29 prosenttia, kun asiakkaiden toiminta oli vilkasta kaikilla osa-alueilla ja markkinaosuudet kasvoivat. Marginaalit kohentuivat 0,05 prosenttiyksikköä vuoden 2007 toisesta neljänneksestä ja olivat 0,90 prosenttiyksikköä. Kasvua oli myös edellisneljänneeseen verrattuna. Tämä johtui Nordean kunnianhimoisesta tavoitteesta hinnoitella riskit oikein ja siihen tähtäävästä järjestelmällisestä työstä.

Asuntoluotot

Asuntoluottojen volyymien kasvuprosentti oli edelleen kaksinumeroinen. Kasvua oli 11 prosenttia. Kilpailu oli kireää ja loi jonkin verran paineita marginaaleille, mikä rajoitti tuottojen kasvun 3 prosenttiin.

Kulutusluotot

Muista kulutusluotoista kertyvät tuotot kehittyivät myös vahvasti. Tuotot kasvoivat 7 prosenttia voimakkaan volyymikasvun ansiosta. Marginaalit vakaantuivat toisella neljänneksellä.

Yritys- ja henkilöasiakkaiden talletukset

Sekä yritys- että henkilöasiakkaiden talletuksista saadut tuotot kasvoivat vahvasti. Yritysassiakkaiden talletuksista saadut tuotot kasvoivat 9 prosenttia ja henkilöasiakkaiden talletuksista saadut tuotot 13 prosenttia. Tämä johtui vahvasta volyymikasvusta, jota vauhdittivat säästämisen tilien kilpailukykyinen hinnoittelu ja varallisuuden siirrot vähittäismarkkinoille suunnatuista rahastoista. Keskimääräiset marginaalit pysyivät pitkälti ennallaan tiukasta hintakilpailusta huolimatta.

Maksuliikenne

Nordea kasvatti edelleen markkinaosuuttaan suurten yritysasiakkaiden segmentissä. Kilpailu jatkui kuitenkin kovana ja loi hintapaineita. Tuotot vähenivät 5 prosenttia vuoden 2007 toisesta neljänneksestä.

Kortit

Korttien määrä kasvoi ja niiden käyttö lisääntyi edelleen toisella neljänneksellä. Tuottojen kasvua hillitsivät kuitenkin kortteihin liittyvien kulujen kasvu ja keskimääräisten vuosimaksujen pienentyminen.

Takaukset ja dokumenttimaksut

Markkinoiden jatkuva levottomuus vaikutti edelleen suotuisasti Nordean dokumenttimaksuihin liittyvään toimintaan, joka oli erittäin vilkasta. Tuoteryhmä sai useita uusia asiakkaita. Koko tuoteryhmän tuotot kuitenkin vähenivät hieman, koska takaustuotot pienenevät toisella neljänneksellä.

Tuoteryhmät – tunnusluvut

	Yrityksille annetut luotot		Henkilöasiakkaille annetut asuntoluotot		Kulutusluotot		Yritysten talletukset		Henkilöasiakkaiden talletukset	
	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Volyymit, miljardia euroa	126,8	104,3	88,5	80,0	20,4	18,5	75,9	68,9	68,3	60,7
Tuotot, miljoonaa euroa	419	324	146	142	162	152	153	140	263	233
Marginaalit, %	0,90	0,85	0,55	0,58	2,75	2,77	0,81	0,77	1,74	1,77

	Maksuliikenne		Kortit		Takaukset ja dokumenttimaksut		Pääoma- ja markkina- tuotteet		Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito		Henki- ja eläkevakuutus	
	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2	Q2
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Miljoonaa euroa												
Tuotot	105	110	61	61	34	35	334	308	166	219	111	113
Kulut							-120	-107	-75	-76	-52	-42
Jakelukulut							-5	-8	-35	-37	-3	-4
Tuotetulos¹	209	193	56	56	34	35	209	193	56	106	56	67

¹ Arvon alentumistappiot pois lukien.

Pääomamarkkinatuotteet

- **Tuotetulos kasvoi 15 prosenttia, tuotot olivat toisella neljänneksellä kaikkien aikojen parhaat**
- **Asiakkaiden toiminta oli vilkasta useimmilla tuotealueilla**
- **Markkinatilanne oli edelleen haastava ja heilahtelut voimakkaita**
- **Neljänneksen aikana toteutettiin useita merkittäviä strategisista järjestelyjä**

Pääomamarkkinatuotteet-toimintoon kuuluvat valuutta-, korko-, osake- ja hyödykemarkkinoihin liittyvä asiakaslähtöinen kaupankäynti, myynti ja strukturoidut ratkaisut. Siihen sisältyvät myös neuvontapalvelut corporate finance- ja velkapääomamarkkinatoiminnassa, mukaan lukien neuvonta suhteellisen suurella velkavivulla toteutettavien yritysjärjestelyiden rahoituksessa (leveraged finance).

Liiketoiminta

Vuoden 2008 toisella neljänneksellä Markets-yksikön asiakkaiden toiminta jatkui yleisesti vilkkaana. Markkinatilanne oli edelleen haastava, kun markkinoiden levottomuus jatkui. Tarjolla oli kuitenkin myös hyviä myyntimahdollisuuksia, esimerkiksi riskienhallinnan tuotteiden laajassa valikoimassa kaikilla tuotealueilla.

Valuutta- ja korkotuotteisiin liittyvä asiakkaiden toiminta jatkui vilkkaana edellisneljänneksen tapaan. Heilahtelut olivat voimakkaita erityisesti korkomarkkinoilla, kun korot vaihtelivat jyrkästi neljänneksen aikana, jolloin riskienhallinnan tuotteista asiakkaille koituva hyöty näkyi hyvin selvästi.

Markkinoiden levottomuudesta johtuva asiakkaiden toiminnan yleinen hiipuminen vaikutti edelleen osaketuotteisiin. Jälkimarkkinoiden osakevälitys- ja osaketutkimustoiminta vilkastui kuitenkin hieman neljänneksen aikana. Ensimmäisellä neljänneksellä corporate finance -toiminta jatkui vilkkaana. Erityisesti voidaan mainita Carlsbergille suunniteltu velka- ja osakejärjestely, jonka avulla toteutettiin Scottish & Newcastle'n hankinta. Kyseessä oli yksi Tanskan markkinoiden kaikkien aikojen suurimmista osakejärjestelyistä.

Mahdollisuudet hankkia pääomaa velkapääomamarkkinoilta paranivat huomattavasti ensimmäisestä neljänneksestä, joten useiden merkittävien järjestelyjen toteuttaminen oli mahdollista. Markets-yksikkö toteutti muun muassa Suomen valtion 4 miljardin euron joukkolainan kansainvälisen liikkeeseenlaskun ja Storebrand Livsforsikringin kahden muita lainoja huonommalla etuoikeudella liikkeeseen lasketun yhteensä 3,2 miljardin Norjan kruunun joukkolainan liikkeeseenlaskun. Lisäksi syndikoituihin luottoihin liittyvät järjestelyt jatkuivat vilkkaina.

Tulos

Vilkkaana jatkunut asiakkaiden toiminta kasvatti tuottoja kaikissa segmenteissä, vaikka edelleen haastava markkinatilanne häntäsi kehitystä. Luottomarkkinoiden levottomuuden seurauksena syntyneiden arvostustappioiden kielteiset vaikutukset olivat toisella neljänneksellä noin 20 miljoonaa euroa. Tuotetulos oli 209 miljoonaa euroa eli kasvua oli 15 prosenttia edellisvuoden toisesta neljänneksestä.

Pääomamarkkinatuotteet – tuotetulos

	Q2	Q1	Q4	Q3	Q2
Miljoonaa euroa	2008	2008	2007	2007	2007
Rahoituskate	75	67	67	67	55
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	65	53	63	54	50
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	194	193	189	119	203
Muut tuotot	0	0	1	0	0
Tuotot yhteensä	334	313	320	240	308
Henkilöstökulut	-82	-72	-74	-61	-73
Muut kulut	-38	-35	-41	-33	-34
Poistot	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan kulut	-120	-107	-115	-94	-107
Jakelukulut	-5	-5	-8	-4	-8
Arvon alentumistappiot luotoista	0	-11	0	0	-11
Tuotetulos	209	190	197	142	182
Kulu/tuotto-suhde, %	36	34	36	39	35
Taloudellinen pääoma	0,8	1,2	1,1	1,2	1,0
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 567	1 537	1 501	1 468	1 462

Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito

- Uuden varallisuuden nettomäärä oli **0,5 miljardia euroa positiivinen**
- Sijoitusten tuotto oli **tyydyttävä**
- Tuotot ja tuotetulos heikkenivät hoidossa olevan varallisuuden ja keskimääräisten marginaalien pienenemisen vuoksi

Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito -toimintoon kuuluvat yhteisöasiakkaiden varallisuudenhoito, sijoitusrahastot sekä säästämisen tuotteet.

Liiketoiminta

Hoidossa oleva varallisuus väheni vuoden 2008 toisella neljänneksellä 146 miljardiin euroon markkinatilanteen heikkenemisen takia. Uuden varallisuuden nettomäärä oli 0,5 miljardia positiivinen. Hoidossa oleva varallisuus pieneni 12 prosenttia viime vuoden toisesta neljänneksestä.

Rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden jatkumisesta huolimatta sijoitusten tuotot paranivat toisella neljänneksellä ja 57 prosenttia tuotteista kehittyi tammi-kesäkuussa vertailukohdetta paremmin. Erityisen hyvin kehittyivät osaketuotteet, joissa 11 tuotteesta 8 kehittyi vertailukohdetta paremmin. Myös korkotuotteiden tuotot paranivat ensimmäisestä neljänneksestä.

Nordean henkilöasiakkaiden säästäminen lisääntyi toisella neljänneksellä, ja uuden varallisuuden nettomäärä oli 2,3 miljardia euroa positiivinen. Uutta varallisuutta saadaan edelleen pääosin säästämisen tileille. Vähittäismarkkinoille suunnatuissa rahastoissa uusien sijoitusten nettomäärä oli 1,1 miljardia negatiivinen. Varoja siirrettiin lähinnä vähäriskisistä korkorahastoista Nordean tilituotteisiin, joilla on houkutteleva korko. Lisäksi varallisuutta siirrettiin eri tavalla eri maissa: Tanskassa ja Norjassa uusien sijoitusten nettomäärä oli nollatasolla, mutta Suomessa ja Ruotsissa nettomäärä oli negatiivinen.

Yhteisöasiakkaiden varallisuudenhoito kehittyi positiivisesti tammi-kesäkuussa. Uusia nettomääräisiä sijoituksia saatiin 1,7 miljardia euroa. Vaikka hoidossa oleva varallisuus ei toisella neljänneksellä kasvanut muutamien rahamarkkinatoimeksiantojen menetyksen vuoksi, neljänneksen aikana saatiin useita tärkeitä toimeksiantoja sekä Pohjoismaissa että kansainvälisesti. Myös nykyisten asiakkaiden sijoitukset lisääntyivät.

Nordic Private Banking sai toisella neljänneksellä uutta varallisuutta 1,7 miljardia euroa, mikä vaikutti vahvasti uuden varallisuuden nettomäärään. Kasvun taustalla olivat asiakasmäärän lisääntyminen ja uusien houkuttelevien

tuotteiden tuonti markkinoille (lisätietoja Nordic Private Bankingistä sivulla 21).

Eurooppalaisessa jakelukanavassa myytiin runsaasti muita kuin value-rahastoja, ja uusien sijoitusten nettomäärä oli jonkin verran positiivinen. International Private Bankingin hoidossa oleva varallisuus väheni 8,3 miljardiin euroon. Tämä johtui varallisuuden markkina-arvon laskusta ja siitä, että asiakkaat pienensivät riskejään (lisätietoja International Private Banking & Funds -toiminnosta sivulla 17).

Henki- ja eläkevakuutustoiminnan kehitys oli toisella neljänneksellä erittäin positiivinen, ja uutta varallisuutta saatiin nettomääräisesti 0,3 miljardia euroa. Kehityksen taustalla oli maksutulon vahva kasvu Ruotsissa, Tanskassa ja Puolassa (lisätietoja henki- ja eläkevakuutustoiminnasta sivulla 28).

Tulos

Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito -toiminnon tuotot syntyvät rahastojen, kansainvälisen private banking -toiminnan ja yhteisöasiakkaiden toimeksiantojen tuotoista, mukaan lukien henkivakuutuslaitosten tuotot (hoidossa oleva varallisuus 94 miljardia euroa), sekä muutaman sellaisen säästämisen tuotteen tuotoista, jotka eivät liity hoidossa olevaan varallisuuteen.

Tuotot olivat toisella neljänneksellä 166 miljoonaa euroa eli samalla tasolla kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Viime vuoden toiseen neljännekseen verrattuna laskua oli kuitenkin 24 prosenttia. Puolet tästä tuottojen vähenemisestä aiheutui hoidossa olevan varallisuuden pienenemisestä (laskua 16 miljardia euroa) ja puolet kavenneista marginaaleista (laskua 0,13 prosenttiyksikköä). Marginaalien kapeneminen johtui kolmesta suurin piirtein yhtä suuresta muutoksesta. Ensinnäkin toiminta oli vuoden 2008 toisella neljänneksellä keskimääräistä vähäisempää, joten tapahtumatuotot olivat pienet, kun taas vuoden 2007 toinen neljännes oli keskimääräistä vilkkaampi. Toiseksi omaisuuslajijakaumaa muutettiin osakemarkkinoiden negatiivisten tuottojen takia. Tämä vähensi osakevarallisuuden arvoa. Osakkeiden osuus kaikista varoista väheni 42 prosentista 33 prosenttiin. Muutos vähensi tuottoja, koska osaketuotteiden marginaalit ovat muiden omaisuuslajien marginaaleja korkeammat. Kolmanneksi varallisuuden siirrot pois vähittäismarkkinoille suunnatuista rahastoista ja yhteisöasiakkaille suunnattujen tuotteiden myynnin kasvu heikensivät keskimääräistä marginaalia.

Tuotetulos pieneni toisella neljänneksellä 47 prosenttia 56 miljoonaan euroon tuottojen vähenemisen takia. Liiketoiminnan kulut vähenivät 1 prosentin viime vuoden vastaavasta neljänneksestä alentuneiden henkilöstökulujen ansiosta.

Hoidossa oleva varallisuus – volyymit ja uudet sijoitukset

Miljardia euroa	Q2 2008	Q2 Uudet sij.	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007
Vähittäismarkkinoille suunnatut rahastot						
Pohjoismaissa	29,6 ¹	-1,1	30,3	34,4	36,7	37,8
Eurooppalainen jakelukanava	2,4	0,0	2,5	3,6	4,5	5,4
Private banking -toiminta						
Nordic Private Banking	41,9	1,7	41,6	45,7	46,1	46,8
International Private Banking	8,3	-0,4	8,9	9,6	9,8	9,8
Yhteisöasiakkaat	25,7	0,0	25,9	24,9	26,9	26,3
Henki- ja eläkevakuutus	37,7	0,3	37,6	38,8	38,9	38,8
Yhteensä	145,6	0,5	146,8	157,1	162,9	164,9

¹ Sijoitussidonnaisiin vakuutus tuotteisiin liittyvät eliminoinnit kasvattivat vähittäismarkkinoille suunnatuissa rahastoissa hoidossa olevaa varallisuutta 0,95 miljardilla eurolla vuoden 2008 toisella neljänneksellä.

Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito – tunnusluvut vuosineljänneksittäin

Miljoonaa euroa	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007
Rahoituskate	13	17	14	12	12
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	148	154	200	185	198
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	5	-2	3	3	6
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0	3
Tuotot yhteensä	166	169	217	200	219
<i>josta hoidossa olevaan varallisuuteen liittyvät tuotot¹</i>	<i>136</i>	<i>146</i>	<i>184</i>	<i>168</i>	<i>189</i>
Henkilöstökulut	-39	-39	-42	-41	-43
Muut kulut	-36	-35	-40	-33	-33
Liiketoiminnan kulut	-75	-74	-82	-74	-76
Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen jakelukulut	-35	-35	-37	-37	-37
Tuotetulos	56	60	98	89	106
<i>josta pohjoismainen pankkitoiminta</i>					
<i>-liiketoiminta-alueen osuus</i>	<i>117</i>	<i>133</i>	<i>146</i>	<i>141</i>	<i>149</i>
Kulu/tuotto-suhde, %	66	64	55	56	52
Hoidossa olevaan varallisuuteen liittyvät tuotot, marginaali (%) ¹	0,56	0,59	0,70	0,61	0,69
Hoidossa oleva varallisuus, miljardia euroa ²	94	97	103	109	110
<i>josta, %</i>					
<i>Osakkeet</i>	<i>33</i>	<i>32</i>	<i>39</i>	<i>41</i>	<i>42</i>
<i>Korkotuotteet ja muut</i>	<i>67</i>	<i>68</i>	<i>61</i>	<i>59</i>	<i>58</i>
Taloudellinen pääoma	259	143	143	143	157
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 069	1 062	1 040	1 027	1 004

¹Hoidossa olevaan varallisuuteen liittyviä tuottoja on oikaistu neljällä edellisen neljänneksellä. Tämä vaikuttaa myös marginaaliin.

²Ero hoidossa olevan varallisuuden kokonaismäärään (145,6 miljardia euroa) johtuu Nordic Private Bankingin sekä henki- ja eläkevakuutuksen hoidossa olevasta varallisuudesta, jota säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito -toiminto ei hoida.

Henki- ja eläkevakuutus

- **Bruttomaksutulo kasvoi 47 prosenttia**
- **Vahvaa kasvua Tanskassa, Puolassa ja Ruotsissa**
- **Tuotetulos oli tyydyttävä 56 miljoonaa euroa**

Henki- ja eläkevakuutus -toiminto vastaa konsernin henki- ja eläkevakuutustoiminnasta, joka on suunnattu henkilö- ja yritysasiakkaille Pohjoismaissa ja Itä-Euroopan markkinoilla.

Liiketoiminta

Bruttomaksutulo kasvoi 47 prosenttia viime vuoden vastaavasta neljänneksestä. Ruotsissa ”Placera”-tuote menestyy edelleen erittäin hyvin, ja Ruotsin maksutulo kasvoi 75 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Puola on nyt toiseksi suurin maa bruttomaksutulolla mitattuna. Kasvu oli yli 120 prosenttia. Myös Tanskan toiminta tuki voimakasta kasvua. Tanskassa maksutulo kasvoi 48 prosenttia viime vuoden toisesta neljänneksestä. Lisäksi ”Selekta Capital” -säästöhenkivakuutuksen tuonti markkinoille Suomessa kohensi myyntiä. Uutta varallisuutta saatiin toisella neljänneksellä hoidettavaksi nettomääräisesti 0,3 miljardia euroa vahvan maksutulokehityksen tukemana. Hoidossa olevan varallisuuden määrä kasvoi 37,7 miljardiin euroon.

Markkinaolosuhteet olivat edelleen erittäin ailahtelevat. Henki- ja eläkevakuutusten sijoitusten tuotto oli 0,4 prosenttia negatiivinen toisella neljänneksellä. Koska toiminnan tuotto ei täysin riittänyt kattamaan kaikkien tuotteiden takuutuottoja, vajeen kattamiseksi käytettiin osa arvostuseroista ja varauksista. Arvostuserot ja varaukset ovat vakuutuksenottajien aiemmin kohdistamattomia tuottoja, ja niitä käytetään toiminnan vaihtelujen tasoittamiseen. Vaikutus oli vuoden 2008 toisella neljänneksellä merkittävästi pienempi kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Toisen neljänneksen lopussa arvostuseroja ja varauksia oli 1,3 miljardia euroa eli 5,5 prosenttia henkivakuutustoiminnan vastuovelasta.

Tulos

Henki- ja eläkevakuutuksen tulokseen vaikuttivat myös toisella neljänneksellä osakemarkkinoiden laskusuuntaus ja korkotason nousu. Tuotetulos oli rahoitusmarkkinoiden ailahtelusta huolimatta 56 miljoonaa euroa, mikä oli 16 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2007 toisella neljänneksellä. Suhteellisen hyvä tulos kuvastaa liiketoimintamallin vahvuutta.

Henki- ja eläkevakuutus – tunnusluvut vuosineljänneksittäin

Miljoonaa euroa	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007
Tuloksen muodostuminen					
Perinteinen henkivakuutus:					
Palkkioperusteinen tulos / voitonjako-osuus	26	31 ¹	59	39	38
Kustannusliikkeen tulos	-1	-3	-1	0	-1
Riskiliikkeen tulos	12	6	11	7	7
Sijoitustoiminnan tuotto omalle pääomalle ja muut voitot	6	11 ¹	12	-1	12
Tulos, perinteiset vakuutukset	43	45	81	45	56
Tulos, sijoitussidonnaiset vakuutukset	16	14	14	17	15
Pohjoismainen pankkitoiminta -liiketoiminta-alueen arvioidut jakelukulut	-3	-4	-4	-4	-4
Tuotetulos	56	55	91	58	67
<i>josta pohjoismainen pankkitoiminta</i>					
<i>-liiketoiminta-alueen osuus</i>	<i>31</i>	<i>28</i>	<i>33</i>	<i>28</i>	<i>31</i>
Tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo, jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	1 197	1 078	1 038	905	816
josta perinteisistä vakuutuksista	733	628	646	498	459
josta sijoitussidonnaisista vakuutuksista	464	450	392	407	357
Liiketoiminnan kulut	52	48	51	42	42
Sijoitukset:					
Joukkolainat	16 658	16 418	15 799	15 994	15,572
Osakkeet	3 645	3 807	4 772	4 855	5,070
Vaihtoehtoiset sijoitukset	2 789	2 736	2 788	2 700	2 555
Kiinteistöt	3 143	3 158	3 178	3 094	3,014
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	7 002	6 896	7 349	7 498	7 398
Sijoitukset yhteensä	33 237	33 014	33 885	34 141	33 609
Sijoitusten tuotto, %	-0,4	-1,5	0,4	1,3	0,8
Vastuovelka	31 410	31 227	32 118	32 442	32 041
josta arvostuserot ja varaukset	1 261	1 491	2 231	2 451	2 503
Taloudellinen pääoma	1 084	1 096	1 136	1 121	1 157
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta)	1 327	1 292	1 252	1 258	1 210

¹ Vuoden 2008 ensimmäinen neljänneksen erien Palkkioperusteinen tulos / voitonjako-osuus ja Sijoitustoiminnan tuotto omalle pääomalle ja muut voitot välillä on tehty oikaisuja.

Asiakastoiminnot																				
Miljoonaa euroa	Pohjoismainen pankkitoiminta					Yhteisö- asiakkaat ja kv. pankkitoiminta					Muut asiakastoiminnot					Asiakastoiminnot yhteensä				
	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007	Q2 2008	Q1 2008	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007
Asiakasvastaulliset yksiköt																				
Rahoituskate	1 022	971	973	939	900	153	133	129	112	103	15	19	19	16	18	1 190	1 123	1 121	1 067	1 021
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	440	399	426	433	461	83	64	58	69	69	39	41	48	34	52	562	504	532	536	582
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	141	130	135	102	120	52	67	39	38	59	70	78	126	46	109	263	275	300	186	288
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	12	3	5	8	5	9	-23	4	-6	1	0	0	0	0	0	21	-20	9	2	6
Muut tuotot	11	8	10	7	21	2	1	3	2	1	1	1	1	5	0	14	10	14	14	22
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	1 626	1 511	1 549	1 489	1 507	299	242	233	215	233	125	139	194	101	179	2 050	1 892	1 976	1 805	1 919
Henkilöstökulut	-292	-294	-293	-286	-287	-49	-46	-44	-38	-36	-124	-116	-115	-99	-113	-465	-456	-452	-423	-436
Muut kulut	-475	-477	-495	-434	-455	-67	-67	-65	-60	-63	-5	7	-14	-1	2	-547	-537	-574	-495	-516
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-9	-8	-9	-8	-5	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-3	-2	-2	-13	-12	-14	-12	-9
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-776	-779	-797	-728	-747	-118	-115	-111	-100	-101	-131	-111	-132	-102	-113	-1 025	-1 005	-1 040	-930	-961
<i>josta edelleen kohdistetut erät</i>	<i>-357</i>	<i>-380</i>	<i>-388</i>	<i>-351</i>	<i>-354</i>	<i>-42</i>	<i>-47</i>	<i>-43</i>	<i>-39</i>	<i>-42</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-399</i>	<i>-427</i>	<i>-431</i>	<i>-390</i>	<i>-396</i>
Arvonalentumistappiot luotoista	-18	-10	-30	10	41	-13	-7	36	3	-13	0	0	0	0	0	-31	-17	6	13	28
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Liikevoitto	832	722	722	771	801	168	120	158	118	119	-6	28	63	-1	66	994	870	943	888	986
Tase, miljardia euroa																				
Luotot yleisölle	221	213	207	200	195	29	26	25	23	21	18	12	10	12	11	268	251	242	235	227
Muut varat	27	26	25	11	23	9	8	9	8	8	36	36	37	37	37	72	70	71	56	68
Vastaavaa yhteensä	248	239	232	211	218	38	34	34	31	29	54	48	47	49	48	340	321	313	291	295
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	116	114	110	107	103	26	25	31	25	25	8	6	8	7	7	150	145	149	139	135
Muut velat	124	117	115	97	108	11	8	2	5	3	45	41	38	41	40	180	166	155	143	151
Velat yhteensä	240	231	225	204	211	37	33	33	30	28	53	47	46	48	47	330	311	304	282	286
Oma pääoma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vastattavaa yhteensä	240	231	225	204	211	37	33	33	30	28	53	47	46	48	47	330	311	304	282	286
Taloudellinen pääoma	8	8	7	7	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10	9	9	9
Muut segmenttiraportoinnin erät																				
Investoinnit, miljoonaa euroa	3	3	11	3	16	14	8	5	2	3	0	1	4	-1	-4	17	12	20	4	15

	Muut										Konserni				
	Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot					Konsernitoiminnot ja eliminoinnit					Nordea-konserni				
Miljoonaa euroa	Q2	Q1	Q4	Q3	Q2	Q2	Q1	Q4	Q3	Q2	Q2	Q1	Q4	Q3	Q2
Asiakasvastaulliset yksiköt	2008	2008	2007	2007	2007	2008	2008	2007	2007	2007	2008	2008	2007	2007	2007
Rahoituskate	20	39	30	32	21	20	19	-8	-7	1	1 230	1 181	1 143	1 092	1 043
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	0	-1	-2	-2	-3	-44	-8	-4	-3	-31	518	495	526	531	548
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	-56	19	10	81	24	-9	-10	6	-3	26	198	284	316	264	338
Osuus osakkuusyriyten tuloksesta	0	0	0	1	0	1	2	3	7	3	22	-18	12	10	9
Muut tuotot	-1	1	1	3	18	11	8	10	0	-21	24	19	25	17	19
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	-37	58	39	115	60	-21	11	7	-6	-22	1 992	1 961	2 022	1 914	1 957
Henkilöstökulut	-10	-11	-10	-9	-10	-159	-177	-153	-164	-146	-634	-644	-615	-596	-592
Muut kulut	-23	-28	-30	-25	-28	164	181	175	148	153	-406	-384	-429	-372	-391
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0	0	0	0	0	-20	-15	-15	-13	-16	-33	-27	-29	-25	-25
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-33	-39	-40	-34	-38	-15	-11	7	-29	-9	-1 073	-1 055	-1 073	-993	-1 008
<i>josta edelleen kohdistetut erät</i>	-22	-22	-27	-22	-23	421	449	458	412	419	0	0	0	0	0
Arvon alentumistappiot luotoista	0	0	0	0	0	-5	-4	0	0	0	-36	-21	6	13	28
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	0	0	0	2	-2	1	0	0	3	-2	1
Liikevoitto	-70	19	-1	81	22	-41	-4	16	-37	-30	883	885	958	932	978
Tase, miljardia euroa															
Luotot yleisölle	0	0	0	0	0						270	254	245	239	230
Muut varat	11	18	15	16	14						161	157	144	148	145
Vastaavaa yhteensä	11	18	15	16	14						431	411	389	387	375
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	0	0	0	0	0						147	141	142	135	133
Muut velat	11	18	15	16	14						267	252	230	236	226
Velat yhteensä	11	18	15	16	14						414	393	372	371	359
Oma pääoma	0	0	0	0	0						17	18	17	16	16
Vastattavaa yhteensä	11	18	15	16	14						431	411	389	387	375
Taloudellinen pääoma	0	0	0	0	0						12	12	11	10	10
Muut segmenttiraportoinnin erät															
Investoinnit, miljoonaa euroa	0	0	0	0	0						91	65	119	57	50

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Liite	Q2 2008	Q2 ¹ 2007	1-6 ¹ 2008	1-6 ¹ 2007	1-12 ¹ 2007
Liiketoiminnan tuotot						
<i>Korkotuotot</i>		4 064	3 219	7 827	6 120	12 909
<i>Korkokulut</i>		-2 834	-2 176	-5 416	-4 073	-8 627
Rahoituskate		1 230	1 043	2 411	2 047	4 282
<i>Palkkiotuotot</i>		667	700	1 311	1 374	2 734
<i>Palkkiokulut</i>		-149	-152	-298	-291	-594
Palkkiotuotot ja -kulut, netto		518	548	1 013	1 083	2 140
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	2	198	338	482	629	1 209
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		22	9	4	19	41
Muut liiketoiminnan tuotot		24	19	43	52	214
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		1 992	1 957	3 953	3 830	7 886
Liiketoiminnan kulut						
Hallintokulut:						
Henkilöstökulut		-634	-592	-1 278	-1 177	-2 388
Muut kulut		-406	-391	-790	-774	-1 575
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-33	-25	-60	-49	-103
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-1 073	-1 008	-2 128	-2 000	-4 066
Arvonalentumistappiot luotoista	3	-36	28	-57	41	60
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		0	1	0	2	3
Liikevoitto		883	978	1 768	1 873	3 883
Tuloverot		-190	-162	-388	-356	-753
Tilikauden tulos		693	816	1 380	1 517	3 130
Josta:						
Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus		692	815	1 378	1 515	3 121
Vähemmistöosuudet		1	1	2	2	9
Yhteensä		693	816	1 380	1 517	3 130
¹ Oikaistu, ks. Tilinpäätösperiaatteet liite 1.						
Osakekohtainen tulos, euroa		0,27	0,31	0,53	0,58	1,20
Osakekohtainen tulos laimennusvaikutuksen jälkeen, euroa		0,27	0,31	0,53	0,58	1,20

Tase

Miljoonaa euroa	Liite	30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007
Varat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		4 102	5 020	2 916
Valtion velkasitoumukset ja muut keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat arvopaperit		8 690	8 503	8 513
Saamiset luottolaitoksilta	4	29 813	24 262	28 561
Luotot yleisölle	4	269 878	244 682	229 583
Korolliset arvopaperit		35 355	35 472	28 231
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit		3 147	4 790	9 355
Osakkeet		17 379	17 644	18 860
Johdannaissopimukset	7	44 314	31 498	30 998
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		-222	-105	-194
Osakkuusyrittösohakkeet		444	366	408
Aineettomat hyödykkeet		2 781	2 725	2 508
Aineelliset hyödykkeet		364	342	314
Sijoituskiinteistöt		3 473	3 492	3 318
Laskennalliset verosaamiset		73	191	349
Versaamiset		290	142	150
Eläke-etuussaamiset		130	123	87
Muut varat		8 681	7 724	9 228
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		2 484	2 183	1 818
Varat yhteensä		431 176	389 054	375 003
<i>josta varat, joista asiakkaat kantavat riskin</i>		<i>10 555</i>	<i>11 344</i>	<i>10 511</i>
Velat ja oma pääoma				
Velat luottolaitoksille		44 031	30 077	29 230
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle		146 782	142 329	132 608
Velat vakuutusentottajille		31 570	32 280	32 044
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		112 736	99 792	97 146
Johdannaissopimukset	7	44 949	33 023	31 986
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset		-442	-323	-513
Verovelat		270	300	255
Muut velat		22 032	22 860	24 262
Siirtovelat ja saadut ennakot		3 459	2 762	3 303
Laskennalliset verovelat		784	703	628
Varaukset		73	73	158
Eläke-etuusvastuut		436	462	446
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		7 280	7 556	7 905
Velat yhteensä		413 960	371 894	359 458
Oma pääoma	8			
Vähemmistöosuudet		79	78	73
Osakepääoma		2 600	2 597	2 597
Muut rahastot		-196	-160	-132
Kertyneet voittovarot		14 733	14 645	13 007
Oma pääoma yhteensä		17 216	17 160	15 545
Velat ja oma pääoma yhteensä		431 176	389 054	375 003
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus		21 715	17 841	15 541
Muu vakuudeksi annettu omaisuus		6 973	6 304	1 437
Vastuusitoumukset		26 235	24 254	24 247
Muut sitoumukset (pl. johdannaissopimukset)		102 495	87 006	77 763
Johdannaissopimukset		3 868 172	3 405 332	3 106 447

Tuottojen ja kulujen kirjaaminen

	1-6 2008	1-6 2007	1-12 2007
Miljoonaa euroa			
Muuntoerot kauden aikana	-9	49	-26
Valuuttojen suojauserät	-29	-78	-24
Myytavissä olevat sijoitukset:			
Omaan pääomaan kirjatut arvostusvoitot/-tappiot	0	8	1
Raportoitu tuloslaskelmassa, koska myyty kauden aikana	-5	-	-
Rahavirran suojauserät:			
Omaan pääomaan kirjatut myyntivoitot/-tappiot	-7	-	-
Verot omaan pääomaan suoraan kirjatuista ja omasta pääomasta siirretyistä eristä	14	-	0
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot, netto	-36	-21	-49
Tilikauden tulos	1 380	1 517	3 130
Tilikauden aikana kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	1 344	1 496	3 081
Josta:			
Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus	1 342	1 494	3 072
Vähemmistöosuudet	2	2	9
Yhteensä	1 344	1 496	3 081

Rahavirtalaskelma

Miljoonaa euroa	1-6 2008	1-6 2007	1-12 2007
Liiketoiminta			
Liikevoitto	1 768	1 873	3 883
Oikaisut kassavirtaan sisällyttämistä eristä	926	881	-292
Maksetut tuloverot	-423	-498	-591
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutosta	2 271	2 256	3 000
Liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutos	-150	437	1 419
Liiketoiminnan rahavirta	2 121	2 693	4 419
Investoinnit			
Tytäryritysosakkeiden ja -osuuksien myynnit/hankinnat	-	-40	14
Aineelliset hyödykkeet	-60	-64	-139
Aineettomat hyödykkeet	-90	-28	-119
Muiden pysyvien vastaavien hankinnat/myynnit	-214	-124	-107
Investointien rahavirta	-364	-256	-351
Rahoitustoiminta			
Uusi osakeanti	3	3	3
Liikkeeseen lasketut / takaisin maksetut lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-115	-315
Omien osakkeiden hankinta, ml. muutos kaupankäytisalkussa	4	-31	8
Maksetut osingot	-1 297	-1 271	-1 271
Rahoitustoiminnan rahavirta	-1 290	-1 414	-1 575
Tilivuoden rahavirta	467	1 023	2 493
Rahavarat tilikauden alussa	7 097	4 650	4 650
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	-22	-21	-46
Rahavarat tilikauden lopussa	7 542	5 652	7 097
Muutos	467	1 023	2 493
Käteiset ja niihin rinnastettavat varat			
Seuraavat erät sisältyvät käteisiin ja niihin rinnastettaviin varoihin (miljoonaa euroa):	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2007</u>
Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta	4 102	2 916	5 020
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	3 440	2 736	2 077

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit. Saamisiin keskuspankeilta sisältyvät keskuspankeissa ja julkisen viranomaisen ylläpitämissä postisiirtojärjestelmissä olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- keskuspankin tai postisiirtojärjestelmän kotipaikka on maassa, jossa yhtiöllä on toimipaikka
- tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältävät käteiset varat lukuun ottamatta joukkolainoja ja muita korollisia arvopapereita.

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet

Nordean konsernitilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Tilinpäätöksessä on noudatettu lisäksi Ruotsissa annettua luottolaitosten ja sijoituspalveluyhtiöiden tilinpäätöksiä koskevaa lakia (1995:1559) (ÅRKL), Ruotsin Rådet för finansiell rapportering -neuvoston suositusta RFR 1.1 (konsernilaskentaa koskevia täydentäviä säännöksiä) sekä Ruotsin rahoitustarkastuksen kirjanpitosäännöksiä (FFFS 2006:16) muutoksineen (FFFS 2007:28).

Tässä tilinpäätöstiedotteessa noudatetaan IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia

Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa

Tilinpäätösperiaatteet, laskentatavat ja esitystapa ovat olennaisilta osiltaan samat kuin vuoden 2007 vuosikertomuksessa lukuun ottamatta muutosta saatujen osinkojen esitystavassa tuloslaskelmassa.

Konserniyrityksiltä saadut osingot on esitetty omana eränä "Osingot" emoyhtiön tuloslaskelmassa ja eliminoitu konsernituloslaskelmassa. Kaikki muut saadut osingot on kirjattu erään "Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto". Vertailuluvut on oikaistu vastaavasti.

Vaikutukset vuoden 2008 toisen neljänneksen tuloslaskelmaan ja vertailulukuihin on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Q2 2008		Q2 2007		1-6/2008		1-6/2007		1-12/2007	
	Oikaistu	Ennen periaatteen muutosta	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Ennen periaatteen muutosta	Oikaistu	Raportoitu	Oikaistu	Raportoitu
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	198	192	338	318	482	472	629	609	1,209	1,187
Osingot	-	6	-	20	-	10	-	20	-	22

Vaihtokurssit

	1-6 2008	1-12 2007	1-6 2007
1 euro = ... Ruotsin kruunua			
Tuloslaskelma (keskikurssi)	9,3782	9,2498	9,2225
Tase (kurssi kauden lopussa)	9,4778	9,4572	9,2498
1 euro = ... Tanskan kruunua			
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4571	7,4505	7,4510
Tase (kurssi kauden lopussa)	7,4593	7,4588	7,4427
1 euro = ... Norjan kruunua			
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,9542	8,0147	8,1380
Tase (kurssi kauden lopussa)	8,0186	7,9738	7,9726
1 euro = ... Puolan zlotya			
Tuloslaskelma (keskikurssi)	3,4880	3,7790	3,8413
Tase (kurssi kauden lopussa)	3,3532	3,6022	3,7566

Liite 2 Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto

	Q2 2008	Q2 2007	1-6 2008	1-6 2007	1-12 2007
Miljoonaa euroa					
Osakkeet, osuudet ja muut osakesidonnaiset instrumentit	79	871	-1 270	1 041	827
Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset instrumentit	-127	-340	100	-44	63
Muut rahoitusinstrumentit	-16	4	104	-4	103
Valuuttakurssimuutokset	90	133	334	209	568
Sijoituskiinteistöt	16	143	40	186	432
Vastuuvelan muutos, henkivakuutus ¹	-94	-327	177	-549	-866
Osittamattoman lisävakuutusmaksuvastuun muutos, henkivakuutus	232	-151	971	-216	41
Riskimaksutulo, henkivakuutus	66	59	135	126	256
Riskimeno, henkivakuutus	-48	-54	-109	-120	-215
Yhteensä	198	338	482	629	1 209

¹ Maksutulo oli 717 miljoonaa euroa vuoden 2008 toisella neljänneksellä ja 1 239 miljoonaa euroa tammi-kesäkuussa 2008 (1 164 miljoonaa euroa vuoden 2007 toisella neljänneksellä, 1 830 miljoonaa euroa tammi-kesäkuussa 2007, 2 274 miljoonaa euroa tammi-joulukuussa 2007).

Liite 3 Arvon alentumistappiot luotoista

Miljoonaa euroa	Q2	Q2	1-6	1-6	1-12
	2008	2007	2008	2007	2007
Arvon alentumistappiot tyypeittäin, netto					
Saamiset luottolaitoksilta	0	0	-1	0	9
- josta toteutuneet luottotappiot ja arvonalentumiset	0	-1	-2	-1	-1
- josta arvonalentumisten peruutukset ja palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	0	1	1	1	10
Luotot yleisölle	-34	36	-48	50	-2
- josta toteutuneet luottotappiot ja arvonalentumiset	-114	-88	-245	-206	-451
- josta arvonalentumisten peruutukset ja palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	80	124	197	256	449
Taseen ulkopuoliset erät ¹	-2	-8	-8	-9	53
- josta toteutuneet luottotappiot ja arvonalentumiset	-6	-12	-14	-21	-22
- josta arvonalentumisten peruutukset ja palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	4	4	6	12	75
Yhteensä	-36	28	-57	41	60
Arvon alentumistappioiden erittely					
Taseeseen kirjattujen arvonalentumisten muutokset	-42	29	-58	36	30
- josta luotot ja muut saamiset	-40	37	-50	45	-23
- josta taseen ulkopuoliset erät ¹	-2	-8	-8	-9	53
Suoraan tuloslaskelmaan kirjatut muutokset	6	-1	1	5	30
- josta toteutuneet luottotappiot	-17	-22	-37	-32	-55
- josta palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	23	21	38	37	85
Yhteensä	-36	28	-57	41	60

¹ Sisältyy taseen varauksiin**Liite 4 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset**

Miljoonaa euroa	Yhteensä					
	30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007			
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo ei ole alentunut	299 143	268 469	257 617			
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo on alentunut:	1 478	1 432	1 468			
- Muut kuin järjestämättömät	902	924	980			
- Järjestämättömät	576	508	488			
Luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia	300 621	269 901	259 085			
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-547	-603	-659			
- Muut kuin järjestämättömät	-293	-307	-356			
- Järjestämättömät	-254	-296	-303			
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-383	-354	-282			
Arvonalentumiset	-930	-957	-941			
Luotot ja muut saamiset, kirjanpitoarvo	299 691	268 944	258 144			
Miljoonaa euroa	Luottolaitokset		Yleisö			
	30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007	30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo ei ole alentunut	29 817	24 264	28 569	269 326	244 205	229 048
Luotot ja muut saamiset, joiden arvo on alentunut:	7	8	8	1 471	1 424	1 460
- Muut kuin järjestämättömät	7	7	6	895	917	974
- Järjestämättömät	0	1	2	576	507	486
Luotot ja muut saamiset ennen arvonalentumisia	29 824	24 272	28 577	270 797	245 629	230 508
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-7	-8	-8	-540	-595	-651
- Muut kuin järjestämättömät	-7	-7	-6	-286	-300	-350
- Järjestämättömät	0	-1	-2	-254	-295	-301
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-4	-2	-8	-379	-352	-274
Arvonalentumiset	-11	-10	-16	-919	-947	-925
Luotot ja muut saamiset, kirjanpitoarvo	29 813	24 262	28 561	269 878	244 682	229 583

liite 4, jatkuu

Arvon alentumiskirjausten täsmäytys

	Luottolaitokset		Yleisö		Yhteensä		Yhteensä
	Saatava- kohtaisesti arvostetut	Saatava- ryhmä- kohtaisesti arvostetut	Saatava- kohtaisesti arvostetut	Saatava- ryhmä- kohtaisesti arvostetut	Saatava- kohtaisesti arvostetut	Saatava- ryhmä- kohtaisesti arvostetut	
Luotot ja muut saamiset, miljoonaa euroa							
Vuoden alussa, 1. tammikuuta 2008	-8	-2	-595	-352	-603	-354	-957
Arvon alentumiset	0	-2	-159	-49	-159	-51	-210
Peruutukset	1	0	132	27	133	27	160
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	1	-2	-27	-22	-26	-24	-50
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvon alentumiset	0	0	79	0	79	0	79
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	0	0	3	-5	3	-5	-2
Kauden lopussa, 30. kesäkuuta 2008	-7	-4	-540	-379	-547	-383	-930
Vuoden alussa, 1. tammikuuta 2007	-7	-13	-757	-341	-764	-354	-1 118
Arvon alentumiset	0	-1	-118	-55	-118	-56	-174
Peruutukset	0	1	143	75	143	76	219
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	0	0	25	20	25	20	45
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvon alentumiset	-	-	60	0	60	0	60
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	-1	5	21	47	20	52	72
Kauden lopussa, 30. kesäkuuta 2007	-8	-8	-651	-274	-659	-282	-941

Arvon alentumiset

	30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007
Miljoonaa euroa			
Taseeseen kirjattujen erien arvon alentumiset	-930	-957	-941
Taseen ulkopuolisten erien arvon alentumiset	-63	-55	-132
Arvon alentumiset yhteensä	-993	-1 012	-1 073

Tunnusluvut

	30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, brutto ¹ , %	0,49	0,53	0,57
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, netto ² , %	0,31	0,31	0,31
Arvon alentumiset / luotot yhteensä ³ , %	0,31	0,35	0,36
Arvon alentumiset / saamiset, joiden arvo on alentunut ⁴ , %	37,01	42,11	44,89
Järjestämättömät saamiset, joiden arvo ei ole alentunut ⁵ , miljoonaa euroa	94	98	90

¹ Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, ennen arvon alentumisia / luotot yhteensä ennen arvon alentumisia, %.² Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, arvon alentumisten jälkeen / luotot yhteensä ennen arvon alentumisia, %.³ Arvon alentumiset yhteensä / luotot yhteensä ennen arvon alentumisia, %.⁴ Arvon alentumiset saatavakohtaisesti arvostetuista luotoista, joiden arvo on alentunut / saatavakohtaisesti arvostetut luotot, joiden arvo on alentunut, %.⁵ Eräänntyneet saamiset, joiden arvo ei ole alentunut tulevien rahavirtojen ansiosta (sisältyvät saamisiin, joiden arvo ei ole alentunut).

Liite 5 Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Miljoonaa euroa	Lainat ja muut saamiset	Erä-päivään saakka pidettävät	Kaupankäyntierät	Käypään arvoon arvostettavat erät	Suojaavat johdannais-sopimukset	Myytä-vissä olevat	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	4 102						4 102
Valtion velkasitoumukset ja muut keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat arvopaperit	11		8 679				8 690
Saamiset luottolaitoksilta	18 630		11 183				29 813
Luotot yleisölle	223 008		13 270	33 600			269 878
Korolliset arvopaperit		1 802	17 479	16 024		50	35 355
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit			3 147				3 147
Osakkeet			7 219	10 151		9	17 379
Johdannaissopimukset			43 981		333		44 314
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	-222						-222
Muut varat	5 629			3 005			8 634
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 758		355				2 113
Yhteensä 30. kesäkuuta 2008	252 916	1 802	105 313	62 780	333	59	423 203
Yhteensä 31. joulukuuta 2007	231 608	1 632	84 502	63 053	415	66	381 276
Yhteensä 30. kesäkuuta 2007	224 841	1 627	83 535	57 000	464	70	367 537

Miljoonaa euroa	Kaupankäyntierät	Käypään arvoon arvostettavat erät	Suojaavat johdannais-sopimukset	Muut rahoitus-velat	Yhteensä
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	7 531			36 500	44 031
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	2 996	3 831		139 955	146 782
Velat vakuutuslaitoksille, rahoitussopimukset	4 524				4 524
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	5 234	40 095		67 407	112 736
Johdannaissopimukset	44 310		639		44 949
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset				-442	-442
Muut velat	8 353	4 818		8 451	21 622
Siirtovelat ja saadut ennakot	57	612		2 024	2 693
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla				7 280	7 280
Yhteensä 30. kesäkuuta 2008	73 005	49 356	639	261 175	384 175
Yhteensä 31. joulukuuta 2007	57 624	37 113	699	245 760	341 196
Yhteensä 30. kesäkuuta 2007	57 504	25 289	814	245 618	329 225

Liite 6 Käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit**Käyvän arvon määrittely noteerattujen markkinahintojen perusteella tai arvostusmenetelmien avulla**

Miljoonaa euroa	Noteeratut rahoitusinstrumentit (taso 1)	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostusmenetelmä (taso 2)	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostusmenetelmä (taso 3)	Yhteensä
Varat				
Valtion velkasitoumukset ja muut keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat arvopaperit	7 407	1 272	-	8 679
Korolliset arvopaperit	29 763	3 694	96	33 553
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	3 147	-	-	3 147
Osakkeet	14 565	937	1 877	17 379
Johdannaissopimukset	390	41 331	2 260	43 981
Velat				
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	33 013	12 316	-	45 329
Johdannaissopimukset	225	41 675	2 410	44 310

Erityistarkoitukseen perustetut yhtiöt (Special Purpose Entities, SPE) - taseeseen sisältyvät

Miljoonaa euroa	Tarkoitus	Juoksuaika	Nordean osuus sijoituksesta	Liikeseen-lasku kokonaisuudessaan	Käsittely tilinpäätöksessä
Viking Group	Factoring	<1 vuosi	665	743	Konsolidoitu
CMO Denmark A/S	Vakuudellinen kiinnitysluottolaina (Collateralised Mortgage Obligation, CMO)	>5 vuotta	2	33	Konsolidoitu
Kalmar Structured Finance A/S	Luottosidonnainen velkakirja (Credit Linked Note)	>5 vuotta	1	149	Konsolidoitu
Nordea Pankki Suomi Oyj ¹	Luottosidonnainen velkakirja (Credit Linked Note)	1-3 vuotta	-	305	Kirjattu taseeseen
Yhteensä			668	1 230	

¹Ei erillinen erityistarkoitukseen perustettu yhtiö, mutta otettu mukaan antamaan kokonaiskuva Nordean arvopaperistamistoinnasta.

Erityistarkoitukseen perustetut yhtiöt (Special Purpose Entities, SPE) - taseen ulkopuoliset

Miljoonaa euroa	Tarkoitus	Juoksuaika	Nordean osuus sijoituksesta	Liikeseen-lasku kokonaisuudessaan	Käsittely tilinpäätöksessä
Mermaid Repackaging Plc	Vakuudellinen velkasitoumus (Collateralised Debt Obligation, CDO)	4 vuotta	-	78	Ei konsolidoitu ¹

¹Nordea on mukana Mermaid Repackaging Plc:n strukturoitujen liikeseenlaskujen järjestäjänä, mutta ei likviditeetin tai luottojen myöntäjänä.

Vakuudelliset velkasitoumukset (CDO) - Vastuut

Nimellisarvo, miljoonaa euroa	Ostettu	Myyty
CDOt, brutto	4 955	3 885
Suojatut vastuut	2 791	2 791
CDOt, netto¹	2 164²	1 094³
<i>Josta:</i>		
- Osakkeet	314	168
- Väliarhoitus (mezzanine)	705	292
- Etuoikeutetut (super senior)	1 145	634

¹Nettovastuusiin ei sisällytetä ostettuja ja myytyjä eriä, jotka ovat täysin samanlaisia viitekorin, erääntymisen ja valuutan osalta.

²Josta investment grade -luokiteltuja 1 597 miljoonaa euroa ja sub-investment grade -luokiteltuja 567 miljoonaa euroa.

³Josta investment grade -luokiteltuja 1 018 miljoonaa euroa ja sub-investment grade -luokiteltuja 76 miljoonaa euroa.

Liite 7 Johdannaissopimukset

Käypä arvo Miljoonaa euroa	30. kesäkuuta 2008		31. joulukuuta 2007		30. kesäkuuta 2007	
	Varat	Velat	Varat	Velat	Varat	Velat
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset	29 700	30 683	19 860	20 462	22 881	23 334
Osakejohdannaiset	1 208	1 366	1 310	1 840	1 362	1 797
Valuuttajohdannaiset	8 291	7 729	7 365	7 599	4 625	4 419
Luottojohdannaiset	2 201	2 057	1 163	1 115	639	606
Muut johdannaiset	2 581	2 475	1 385	1 308	1 027	1 016
Yhteensä	43 981	44 310	31 083	32 324	30 534	31 172
Suojaavat johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset	235	84	252	124	240	293
Osakejohdannaiset	12	23	55	73	79	107
Valuuttajohdannaiset	86	532	108	502	145	414
Yhteensä	333	639	415	699	464	814
Johdannaissopimukset yhteensä, käypä arvo						
Korkojohdannaiset	29 935	30 767	20 112	20 586	23 121	23 627
Osakejohdannaiset	1 220	1 389	1 365	1 913	1 441	1 904
Valuuttajohdannaiset	8 377	8 261	7 473	8 101	4 770	4 833
Luottojohdannaiset	2 201	2 057	1 163	1 115	639	606
Muut johdannaiset	2 581	2 475	1 385	1 308	1 027	1 016
Yhteensä	44 314	44 949	31 498	33 023	30 998	31 986
Nimellisarvo						
Miljoonaa euroa				30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset				2 948 760	2 571 356	2 406 838
Osakejohdannaiset				30 555	27 334	21 623
Valuuttajohdannaiset				723 717	667 979	546 226
Luottojohdannaiset				97 113	90 476	81 661
Muut johdannaiset				13 470	10 635	11 199
Yhteensä				3 813 615	3 367 780	3 067 547
Suojaavat johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset				21 478	32 918	29 191
Osakejohdannaiset				141	253	421
Valuuttajohdannaiset				32 938	4 381	9 288
Yhteensä				54 557	37 552	38 900
Johdannaissopimukset yhteensä, nimellisarvo						
Korkojohdannaiset				2 970 238	2 604 274	2 436 029
Osakejohdannaiset				30 696	27 587	22 044
Valuuttajohdannaiset				756 655	672 360	555 514
Luottojohdannaiset				97 113	90 476	81 661
Muut johdannaiset				13 470	10 635	11 199
Yhteensä				3 868 172	3 405 332	3 106 447

Liite 8 Oma pääoma

Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus						
Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Muut rahastot	Kertyneet voittovarajat	Yhteensä	Vähem- mistö- osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma tilivuoden alussa, 1.1.2008	2 597	-160	14 645	17 082	78	17 160
Myytävikissä olevien sijoitusten nettomuutos, verojen jälkeen		-5		-5		-5
Nettomuutos rahavirran suojauksesta, verojen jälkeen		-5		-5		-5
Valuuttakurssierot		-26		-26		-26
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut tuotot, netto</i>		-36		-36		-36
Tilikauden tulos			1 378	1 378	2	1 380
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut erät yhteensä</i>		-36	1 378	1 342	2	1 344
Liikkeeseen lasketut C-osakkeet ³	3			3		3
Takaisin ostetut C-osakkeet ³			-3	-3		-3
Osakeperusteiset maksut ³			3	3		3
Vuodelta 2007 maksetut osingot			-1 297	-1 297		-1 297
Omien osakkeiden hankinta ²			7	7		7
Muut muutokset				0	-1	-1
Oma pääoma 30.6.2008	2 600	-196	14 733	17 137	79	17 216

Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus						
Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Muut rahastot	Kertyneet voittovarajat	Yhteensä	Vähem- mistö- osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma tilivuoden alussa, 1.1.2007	2 594	-111	12 793	15 276	46	15 322
Myytävikissä olevien sijoitusten nettomuutos, verojen jälkeen		1		1		1
Valuuttakurssierot		-50		-50		-50
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut tuotot, netto</i>		-49		-49		-49
Tilikauden tulos			3 121	3 121	9	3 130
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut erät yhteensä</i>		-49	3 121	3 072	9	3 081
Liikkeeseen lasketut C-osakkeet ⁴	3			3		3
Takaisin ostetut C-osakkeet ⁴			-3	-3		-3
Osakeperusteiset maksut ⁴			4	4		4
Vuodelta 2006 maksetut osingot			-1 271	-1 271		-1 271
Omien osakkeiden hankinta ²			11	11		11
Muut muutokset			-10	-10	23	13
Oma pääoma 31.12.2007	2 597	-160	14 645	17 082	78	17 160

Nordea Bank AB:n (publ) osakkeenomistajien osuus						
Miljoonaa euroa	Osake- pääoma ¹	Muut rahastot	Kertyneet voittovarajat	Yhteensä	Vähem- mistö- osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma tilivuoden alussa, 1.1.2007	2 594	-111	12 793	15 276	46	15 322
Myytävikissä olevien sijoitusten nettomuutos, verojen jälkeen		8		8		8
Valuuttakurssierot		-29		-29		-29
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut tuotot, netto</i>		-21		-21		-21
Tilikauden tulos			1 515	1 515	2	1 517
<i>Omaan pääomaan suoraan kirjatut erät yhteensä</i>		-21	1 515	1 494	2	1 496
Liikkeeseen lasketut C-osakkeet ⁴	3			3		3
Takaisin ostetut C-osakkeet ⁴			-3	-3		-3
Osakeperusteiset maksut ⁴			1	1		1
Vuodelta 2006 maksetut osingot			-1 271	-1 271		-1 271
Omien osakkeiden hankinta ²			-28	-28		-28
Muut muutokset					25	25
Oma pääoma 30.6.2007	2 597	-132	13 007	15 472	73	15 545

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli 2 600 miljoonaa kappaletta 30. kesäkuuta 2008 (2 597 miljoonaa 31. joulukuuta 2007, 2 597 miljoonaa 30. kesäkuuta 2007).

² Kaupankäyntisalkussa olevien ja Tanskan sijoitustalletusten salkkuun sisältyvien Nordean osakkeiden lukumäärän muutos. Näitä osakkeita oli 0,9 miljoonaa 30. kesäkuuta 2008 (1,6 miljoonaa 31. joulukuuta 2007, 4,9 miljoonaa 30. kesäkuuta 2007).

³ Liittyy pitkäaikaiseen kannustinohjelmahan (LTIP 2008). Ohjelma suojattiin laskemalla liikkeeseen 2 880 000 C-osaketta, jotka ostettiin myöhemmin takaisin ja muutettiin kantaosakkeiksi.

⁴ Liittyy pitkäaikaiseen kannustinohjelmahan (LTIP 2007). Ohjelma suojattiin laskemalla liikkeeseen 3 120 000 C-osaketta, jotka ostettiin myöhemmin takaisin ja muutettiin kantaosakkeiksi.

Liite 9 Vakavaraisuus

Vakavaraisuuspääoma

Miljoonaa euroa	30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007
Ensisijainen pääoma	15 055	14 230	13 462
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	19 892	18 660	18 323

Omien varojen vähimmäisvaatimus	30.6. 2008	30.6. 2008	31.12. 2007	31.12. 2007	30.6. 2007	30.6. 2007

Miljoonaa euroa	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset	Pääoma- vaade	Riskipaino- tetut saamiset
Luottoriski	13 790	172 379	12 556	156 952	12 828	160 354
Perusmenetelmä (FIRB)	7 612	95 158	6 709	83 865	7 220	90 250
- josta yritys vastuut	6 675	83 440	5 899	73 736	6 399	79 981
- josta luottolaitos vastuut	800	10 001	744	9 302	708	8 853
- josta muut	137	1 717	66	827	113	1 416
Standardimentelmä	6 178	77 221	5 387	67 342	5 352	66 903
- josta vähittäis vastuut	4 390	54 879	3 953	49 414	4 156	51 950
- josta valtio vastuut	20	248	19	243	21	260
- josta muut	1 768	22 094	1 415	17 685	1 175	14 693
Basel I	na	na	460	5 745	256	3 201
Markkinariski	431	5 384	284	3 554	341	4 261
- josta kaupankäyntivarasto, VaR	87	1 082	42	527	63	792
- josta kaupankäyntivarasto, standardimentelmä	344	4 302	242	3 027	267	3 332
- josta valuuttakurssi- ja kultariski, standardimentelmä	0	0	0	0	11	137
Operatiivinen riski	952	11 896	878	10 976	878	10 976
Standardimentelmä	952	11 896	878	10 976	878	10 976
Yhteensä ennen oikaisuja	15 173	189 659	13 718	171 482	14 047	175 591
Oikaisu alarajasäännöksiin perustuen						
Pääomatarpeen lisäys alarajasäännösten mukaisesti	1 971	24 636	2 649	33 103	1 106	13 824
Yhteensä	17 144	214 295	16 367	204 585	15 153	189 415

Vakavaraisuussuhde

	30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat, %, mukaanlukien tilikauden tulos	7,0	7,0	7,1
Vakavaraisuussuhde, %, mukaanlukien tilikauden tulos	9,3	9,1	9,7

Pääomavaate jakauma

Vastuuryhmä	Keskimääräinen riskipaino (%)	Pääomavaade (miljoonaa euroa)
Yritys vastuut	57	6 675
Luottolaitos vastuut	25	800
Vähittäis vastuut	46	4 390
Valtio vastuut	1	20
Muut	86	1 905
Luottoriski yhteensä		13 790

Liite 10 Riskit ja epävarmat tekijät

Nordean tuottopohja perustuu konsernin liiketoimintaan laajan ja monipuolisen asiakaskunnan kanssa.

Asiakkaina on sekä henkilö- että yritysasiakkaita eri maantieteellisiltä alueilta ja toimialoilta. Nordean riskit liittyvät pääosin yleiseen ja toimialakohtaiseen taloudelliseen kehitykseen niillä maantieteellisillä alueilla, joilla konsernilla on toimintaa.

Nordean merkittävin riski on luottoriski. Konsernilla on myös esimerkiksi markkinariskejä, likviditeettiriskejä, operatiivisia riskejä ja henkivakuutusriskejä. Lisätietoja Nordean vuosikertomuksessa vuodelta 2007.

Millään yllä mainituista riskeistä ei odoteta olevan merkittävää negatiivista vaikutusta konserniin tai sen

taloudelliseen asemaan kolmen seuraavan kuukauden aikana.

Konserni on osallisena joissakin normaalia liiketoimintaansa koskevissa oikeudenkäynneissä ja muissa riita-asioissa. Useimmat näistä koskevat suhteellisen pieniä rahasummia. Millään niistä ei arvioida olevan olennaista kielteistä vaikutusta konserniin tai sen taloudelliseen asemaan kolmen seuraavan kuukauden aikana.

Nordea Bank AB (publ)

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Q2 2008	Q2 2007	1-6 2008	1-6 2007	1-12 2007
Liiketoiminnan tuotot					
<i>Korkotuotot</i>	891	657	1 719	1 274	2 741
<i>Korkokulut</i>	-775	-554	-1 500	-1 093	-2 381
Rahoituskate	116	103	219	181 ¹	360
<i>Palkkiotuotot</i>	157	148	319	296	618
<i>Palkkiokulut</i>	-37	-38	-79	-70	-155
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	120	110	240	226	463
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	-42	100	-45	47 ¹	192
Osingot	0	152	293	152	1 325
Muut liiketoiminnan tuotot	31	43	52	70	127
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	225	508	759	676	2 467
Liiketoiminnan kulut					
Hallintokulut:					
Henkilöstökulut	-155	-155	-318	-298	-596
Muut kulut	-118	-133	-240	-267	-514
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-25	-27	-50	-51	-101
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-298	-315	-608	-616	-1 211
Arvonalentumistappiot luotoista	-8	-9	-16	-2	25
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	0	0	0	0
Liikevoitto	-81	184	135	58	1 281
Tilinpäätössiirrot	-11	-11	-23	-22	-44
Tuloverot	28	-5	37	27	-34
Tilikauden tulos²	-64	168	149	63	1 203

¹ Kuten vuoden 2007 tammi-syyskuun osavuositiedotissa kerrottiin, tiettyjä Marketsin tase-eriä on luokiteltu uudelleen. Näihin eriin liittyviä tuloslaskelmaeriä on oikaistu vastaavasti.

² Nordea Bank AB:n (publ) tappiollinen tulos vuoden 2008 toiselta neljännekseltä aiheutui pääasiassa konsernin varainhallinnan tuloksesta. Varainhallinnassa käytetään suojaustoimia, jotta konsernin oman pääoman tuoton vaihteluja voidaan vähentää. Tulokseen vaikutti myös se, että osinkoja ei kirjattu vuoden toisella neljänneksellä.

Nordea Bank AB (publ)

Tase

Miljoonaa euroa	30.6. 2008	31.12. 2007	30.6. 2007
Varat			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	180	296	297
Valtion velkasitoumukset ja muut keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat arvopaperit	345	567	907
Saamiset luottolaitoksilta	42 806	36 824	34 587
Luotot yleisölle	30 873	26 640	23 066
Korolliset arvopaperit	5 835	5 216	4 492
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	1 923	2 806	885
Osakkeet	1 676	2 034	2 510
Johdannaissopimukset	1 561	1 281	1 683
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	-9	-4	-8
Tytäryhtiöosakkeet	15 598	15 488	16 889
Osakkuusyritysosakkeet	30	30	30
Aineettomat hyödykkeet	790	819	802
Aineelliset hyödykkeet	63	53	76
Laskennalliset verosaamiset	29	34	37
Versaamiset	139	52	116
Muut varat	1 411	1 940	627
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	619	402	390
Varat yhteensä	103 869	94 478	87 386
Velat ja oma pääoma			
Velat luottolaitoksille	25 985	24 275	19 968
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	33 744	32 296	30 297
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20 203	13 839	13 051
Johdannaissopimukset	1 913	1 581	2 068
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	-48	-69	-102
Verovelat	0	0	-
Muut velat	4 423	4 014	4 354
Siirtovelat ja saadut ennakot	802	341	530
Laskennalliset verovelat	-	2	3
Varaukset	5	2	37
Eläke-etuusvastuut	130	129	133
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	5 949	6 151	6 260
Velat yhteensä	93 106	82 561	76 599
Verottamattomat varaukset	7	7	5
Oma pääoma			
Osakepääoma	2 600	2 597	2 597
Muut rahastot	-4	5	-
Kertyneet voittovarot	8 160	9 308	8 185
Oma pääoma yhteensä	10 756	11 910	10 782
Velat ja oma pääoma yhteensä	103 869	94 478	87 386
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus	2 251	3 054	1 257
Muu vakuudeksi annettu omaisuus	6 433	7 270	840
Vastuositoumukset	15 424	14 066	14 051
Muut sitoumukset (pl. johdannaissopimukset)	29 702	29 474	28 689
Johdannaissopimukset	450 220	299 852	347 244

Lisätietoja:

- Lehdistö- ja analytikkotilaisuus, jossa on paikalla johdon edustajia, pidetään 22. heinäkuuta 2008 klo 10.30 CET osoitteessa Smålandsgatan 17, Tukholma.
- Analytikoille tarkoitettu kansainvälinen puhelinkonferenssi, johon osallistuu johdon edustajia, pidetään 22. heinäkuuta klo 14.00 CET.
Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon +44 (0) 208 817 9301 (access code Nordea) 10 minuuttia ennen tilaisuuden alkua. Konferenssia voi seurata reaaliajassa osoitteessa www.nordea.com. Lisäksi tilaisuudesta laaditaan editoitu versio, joka on saatavana samasta osoitteesta. Konferenssia voi seurata 29. heinäkuuta saakka uudelleen numerosta +44 (0) 207 769 6425, access code 1312517#.
- Lontoossa järjestetään analytikko- ja sijoittajatilaisuus 23. heinäkuuta klo 8.00 paikallista aikaa. Osoite on Sofitel London St James, 6 Waterloo Place, London SW1Y 4AN.
- Tämä osavuositarkastus on saatavana Internetistä osoitteesta www.nordea.com. Internetistä on saatavana myös tähän osavuositarkastukseen liittyvä graafinen esitys ja tietopaketti (fact book).

Yhteyshenkilöt:

Christian Clausen, konsernijohtaja	+46 8 614 7804	
Arne Liljedahl, konsernin talousjohtaja	+46 8 614 7996	
Johan Ekwall, sijoittajasuhteet	+46 8 614 7852	(tai +46 70 607 92 69)
Lauri Peltola, konserniviestintä	(09) 165 42325	(tai 050 570 5606)

Tapahtumat

23. lokakuuta – osavuositarkastus vuoden 2008 kolmannelta neljännekseltä

Hallitus ja konsernijohtaja vahvistavat, että tämä puolivuotiskatsaus antaa hyvän yleiskuvan emoyhtiön ja konsernin toiminnasta, niiden taloudellisesta asemasta ja tuloksesta, ja että siinä kuvataan emoyhtiön ja muiden konserniin kuuluvien yhtiöiden toimintaan liittyviä olennaisia riskejä ja epävarmuustekijöitä.

Tukholma, 22. heinäkuuta 2008

Hans Dalborg
Hallituksen puheenjohtaja

Timo Peltola
Hallituksen varapuheenjohtaja

Kari Ahola
Hallituksen jäsen¹

Stine Bosse
Hallituksen jäsen

Marie Ehrling
Hallituksen jäsen

Bertel Finskas
Hallituksen jäsen¹

Svein Jacobsen
Hallituksen jäsen

Tom Knutzen
Hallituksen jäsen

Steinar Nickelsen
Hallituksen jäsen¹

Lars G Nordström
Hallituksen jäsen

Heidi M Petersen
Hallituksen jäsen

Ursula Ranin
Hallituksen jäsen

Björn Savén
Hallituksen jäsen

Björn Wahlroos
Hallituksen jäsen

Christian Clausen
Konsernijohtaja

¹ Henkilöstön edustaja.

Tämä tiedote julkistetaan myös ruotsiksi, norjaksi, tanskaksi ja englanniksi. Jos erikielisten tekstien välillä on epä johdonmukaisuuksia, englanninkielinen teksti on oikea.

Nordean on julkistettava tässä tiedotteessa annetut tiedot Ruotsissa annetun rahoitusinstrumenteilla käytävää kauppaa koskevan lain (1991:980) ja/tai Ruotsissa annetun arvopaperimarkkinalain (2007:528) mukaisesti. Nämä tiedot on annettu julkistettavaksi 22. heinäkuuta 2008 klo 8.00 CET.

Tähän tiedotteeseen sisältyy tulevaisuutta koskevia lausuntoja, jotka perustuvat tiettyjä tulevia tapahtumia ja potentiaalista taloudellista kehitystä koskeviin johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Vaikka Nordea uskoo, että tällaisissa tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa ilmaistut odotukset ovat kohtuudella todennäköisiä, niiden toteutumisesta ei voida olla varmoja. Tulokset saattavat siten monesta eri syystä olla huomattavasti erilaisia kuin mitä tulevaisuutta koskevissa lausunnoissa odotetaan. Olennaisia seikkoja, jotka saattavat aiheuttaa tällaisia eroavaisuuksia Nordean kehityksessä, ovat muun muassa (i) makrotalouden kehitys, (ii) kilpailutilanteen muutos ja (iii) korkotason muutos. Tämä ei tarkoita, että Nordea aikoo muuttaa tulevaisuutta koskevia lausuntojaan muutoin kuin lain ja pörssisääntösten vaatimalla tavalla, jos olosuhteet muuttuvat siten, että muutokset ovat tarpeen.

Nordea Bank AB (publ)
Smålandsgatan 17
SE-105 71 Stockholm
www.nordea.com/ir
Puh. +46 8 614 7800
Rekisterinumero 516406-0120

Kertomus osavuositarkastuksen yleisluonteisesta tarkastuksesta

Johdanto

Olemme tarkastaneet yleisluonteisesti Nordea Bank AB:n (publ), rekisterinumero 516406-0120, puolivuotiskatsauksen 30. kesäkuuta 2008 päättyneeltä puolivuotiskaudelta. Nordean hallitus ja konserni johtaja vastaavat tämän osavuositarkastuksen laatimisesta ja esittämisestä asianmukaisella tavalla IAS 34 -standardin sekä luottolaitosten ja sijoituspalveluyhtiöiden tilinpäätöksiä koskevan lain mukaisesti. Meidän vastuullamme on tehdä johtopäätös tästä puolivuotiskatsauksesta yleisluonteisen tarkastuksen perusteella.

Tarkastuksen laajuus

Olemme suorittaneet yleisluonteisen tarkastuksen noudattaen yleisluonteista tarkastusta koskevaa standardia SÖG 2410, yhteisön tilintarkastajan suorittama osavuosi-informaation yleisluonteinen tarkastus. Osavuositarkastuksen yleisluonteinen tarkastus sisältää tiedustelujen tekemistä lähinnä taloushallinnosta ja laskennasta vastaavilta henkilöiltä sekä analyysien tekemistä ja muita tarkastukseen liittyviä menettelyjä. Yleisluonteinen tarkastus on olennaisesti rajoitetumpi kuin Ruotsissa käytettävien tilintarkastusta koskevien standardien (RS) ja muiden yleisesti hyväksytyjen tilintarkastuskäytäntöjen mukaisesti suoritettu tilintarkastus. Yleisluonteisessa tarkastuksessa sovellettavien menettelyjen avulla ei ole mahdollista saavuttaa sellaista varmuuden tasoa, että tietoon saataisiin kaikki olennaiset seikat, jotka saatettaisiin huomata tilintarkastuksessa. Näin ollen yleisluonteiseen tarkastukseen perustuva johtopäätös ei anna samaa varmuuden tasoa kuin tilintarkastukseen perustuva johtopäätös.

Johtopäätös

Yleisluonteisen tarkastuksen perusteella tietoomme ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheita olettaa, ettei puolivuotiskatsausta olennaisilta osin ole laadittu IAS 34 -standardin sekä luottolaitosten ja sijoituspalveluyhtiöiden tilinpäätöksiä koskevan lain mukaisesti konsernin osalta ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyhtiöiden tilinpäätöksiä koskevan lain mukaisesti emoyhtiön osalta.

Tukholma, 22. heinäkuuta 2008
KPMG Bohlin AB

Carl Lindgren
Auktorisoitu tilintarkastaja